

AMERIKANSKI SLOVENEK

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized Slovenians. It covers News and Currents Matters of Special Importance to Them Not Found elsewhere

STEVILKA 4

JOLIET, ILLINOIS, 6. DECEMBRA 1918.

LETNIK XXVIII

SLOVENSKA VLADA SEDEŽ V LJUBLJANI.

Jugoslovanski Narodni Svet v Zagrebu imenoval slovensko vlado z glavnim sedežem v Ljubljani.

SLOVENEK GLAVAR MORNARICE.

Jugoslovansko združenje. Lahj zopet na Rieki in Kostrenji.

Slovenska vlada v Ljubljani.

Ljubljana, 2. nov. — Jugoslovanski Narodni Svet v Zagrebu je imenoval slovensko vlado s sedežem v Ljubljani, ki upravlja slovenski del Jugoslavije. Slovenski kabinet je sestavljen takole:

- Predsednik: J. Pogačnik;
 - notranje zadeve: M. Brejc;
 - prehrana: dr. Ivan Tavčar;
 - šolstvo: Vertovšek;
 - justica: Ravnihar;
 - socialne zadeve: Kristan;
 - finance: Kukovec;
 - prometna pota: Pestotnik;
 - trgovina: Triller;
 - javna dela: Romek;
 - poljedelstvo: Kalan;
 - domobranstvo: Lovro Pogačnik;
 - javne higijene: Breclj.
- Provizorična vlada je torej koalicijska, to je, da so pri nji zastopane vse stranke.

Jugoslovanski Svet v Zagrebu.

Jugoslovanski Svet v Zagrebu je imel svoje seje 17. in 19. vinotoka in je izvolil sledeče:

- Predsednik — Dr. Anton oKrošec (Slovenec);
 - I. Podpredsednik — M. Pavelič (Hrvat);
 - II. Podpredsednik — Svetozar Pribičević (Srbini).
- Ta zbor je prejel izjavo, da narod pretрга vsako državo in politično

zvezo, ki je obstojala do zdaj z Dunajem ali Pešto, ter proglašajo neodvisno Jugoslavijo.

Kakoso revoltilarali jugoslovanski pomorščaki.

Genoa, 5. nov. — Revolucija v avstro-ogrski mornarici, katero so izvedli jugoslovanski pomorščaki, je izpadla na sledeči način:

Del pomorščakov je 27. oktobra odrekel pokorščino višjim poveljnikom. K je videl vrhovni poveljnik grof. pl. Thun, da ne more več narediti disciplino, se je ustrelil iz revolverja. Pomorščaki so nato sklicali zborovanje in izvolili kapitana Kocha (Slovenca) vrhovnim poveljnikom mornarice. Toda kmalu so bili tudi z njim nezadovoljni nakar so ga odstavili in izvolili odbor, ki je prevzel vrhovno poveljništvo nad vsem brodomem. Istočasno so pomorščaki sklenili, da se dpuste iz mornarice vsi častniki in moške češke, taljanske in madarske narodnosti. Ker so pa bili Italijani razglasi med svet, da so bili italijanski in ogrski pomorščaki pomorjenci, je odbor pomorščakov brzojavil Narodnemu odboru v Budapešti in italijanski vladi, da so častniki n mornarj njihove narodnost živi in zdravi.

30. oktobra je odbor jugoslovanskih pomorščakov povabil zavezniško brodomje v Pulj za vzdrževanje reda. Na vseh bojnih ladjah bivše avstro-ogrsk mornarice je od tistega dne razobešena ameriška in jugoslovanska zastava.

Kako so Italijani spodili hrvaškega guvernerja z Reke.

Rim, 4. dec. — "Corriere della Sera" opisuje, kako so italijanske čete 17. novembra okupirale Reko in pregnale ondotnega hrvaškega guvernerja grafa Riharda Lenaca, ki je bil malo prej imenovan po Jugoslovanskem Narodnem Svetu.

Ko se je italijanski general Sanmarzano izkrcal s svojimi četami na suho, je šel naravnost v guvernerjevo palačo n tam so ga predstavili grofu Rihardu Lenacu.

BOLGARSKA ZA BALKANSKO ZVEZO.

Katera bi končala prepir med Slovani južni Evrope. Narodi žele stalnega miru.

ČRNOGORSKI NIKITA SE KRALJ?

Zavezniški groze Nemcem. Zahtevajo kajzerja. Socialisti na konju.

Bolgarska za balkansko zvezo.

Pariz, 5. dec. — Poroča se, da hoče princ Boris odstopiti, ako se dovoli Bolgariji vstopiti v tozadevno zvezo balkanskih narodov, ker dokazujejo, da elijo Bolgari ujedinjelje s Srbi in ostalimi Jugoslovan v enotno jugoslovansko državo, ki bi tako sestojala iz Srbije, Črnogore, Bolgarije, Sosne in Hercegovine, Dalmacije, Hrvatske in Slovenije. Taka nova veselila bi imela 16 milijonov prebivalcev. (To bi bila enoprava Jugoslavija. Op st.)

Nikita Črnogorski kralj se kraljuje.

Pariz, 4. dec. — Kraljevska črnogorska vlada je poročala, da kralj Nikita ni bil odslovljen, kakor je bilo poročano.

Nadalje poroča, da Skupština ne more zborovati, ker je mnogo poslancev v Avstriji zaprtih ali pa se mudijo izven države.

Zavezniški groze Nemcem.

London, 4. dec. — Reuterjev poročevalec brzojavlja iz Berlina, da so zavezniški izročili Nemčiji, da okupirajo vso republiko, če ne bodo pogojj premirja izvršeni v določenem času.

"V imenu Italije prihajam, da prevzamem poveljništvo v mestu in skrbim za red", je dejal Sanmarzano. Lenac je odgovoril: "Kot zastopnik Jugoslovanskega Narodnega Sveta protestiram proti uzurpaciji moje oblasti."

"O tem ne bomo govorili" — je nadaljeval italijanski general. "Povelje je povelje in od tukaj se morate pobrati." "Udam se sili", je končno rekel Lenac, "toda moj protest mora vzeti na znanje." "Kakor vam drago, toda oditi morate", ga je zavrnil Italijan.

Jugoslovansko združenje.

Kodanj, 1. dec. — V soboto so se sešli v aZgrebu zastopniki vseh političnih strank in proklamirali združitev vseh jugoslovanskih okrožij v mejah nekdanje Avstro-Ogrske s Srbijo in Črno Goro.

Lahj zopet na Rieki.

Amsterdam. — Z Reke čez Berlin poročajo, da sos rbske čete zapustile Rieko po odloku zavezniških zastopnikov, ki so imeli tamkaj konferenco v ta namen. Takoj po odhodu Srbov so italijanske čete ponovno okupirale mesto.

Vrhutega so Italijani okupirali Kukuljono, Drago in Kostrenjo vzdolž od Rieke.

Jugoslovani in Italijansko vprašanje

London, 3. dec. — Tukaj se vrši preliminarna konferenca zavezniških ministrskih predsednikov. Navzoči so Llyod George, Clemenceau, Orlando, Somino, maršal Foch in nekateri angleški državniki in namen konferenca je, da sestavi angleško-francosko-italijanski mirovni program, ki se potem predloži mirovnemu kongresu v Versaillesu.

Včeraj so omenjeni diplomatje razpravljali med rugini vprašanji tudi o diferencah med Jugoslovan in Italijani. Konferenca je seveda tajna, ali kolikor je znano, bosta Anglija in Francija poskusila vplivati na Italijo, da se ozra na umestne zahteve Jugoslovanov. Ako se diplomatje ne bodo mogli zediniti, bodo poklicali Masaryka, predsednika češkoslovaške republike, ki se zdaj mudi v Londonu, da jima pomaga z eventualnimi pojasnili. Amerika ni zastopana na tej konferenci, toda vsi zaključki bodo predloženi predsedniku Wilsonu, kadar se z njm snide Llyod George v Brestu čez deset dni.

— Ako vam je potekla naročnina, blagovolite jo ponoviti takoj, da se list ne vstavi.

Vlade zaveznikov zahtevajo kajzerja.

London, 3. dec. — Tukaj poročajo danes, da bodo zavezniške vlade zahtevale bivšega nemškega kajzerja na temelju mednarodnega zakona proti piratom (morskim roparjem) in trgovcev s sunji, ki nimajo pravice do zavetja v nobeni državi.

Jugoslovanski mornarji ne dajo mornarice Lahom.

Rim, 3. dec. — "Corriere d'Italia" prinša poročilo iz Krfa, da se bo kmalu vršila v Rimu konferenca zavezniških zastopnikov, ki zaključijo, kako se ima izvršiti točka premirja z bivšo Avstrijsko vlado, ki govori o predaji gotovega števila bojnih ladij. Nekdanje avstrijsko vojno brodomje je zdaj v rokah Jugoslovanov, ki pa nočejo izročiti bojnih ladij Italiji, temveč so pri volji dat jih Ameriki.

Omenjeni list piše dalje, da ni res, kar trdijo Jugoslovani, da je imela torpedovka št. 77 dovoljenje od zaveznikov, da odpluje pred otok Krf z jugoslovansko zastavo na krovu. List trdi, da je dobila ladja povelje, da razohesi belo zastavo in se poda zavezniškemu brodomju.

Italijanski kralj je odlikoval častnike, ki so že po podpisanim premirju potopili drednatko "Viribus Unitis" v puljskem pristanišču.

Prepoved slovenske zastave.

Rim, Italija, 2. decembra — Neka brzojavka iz Trsta poroča, da je trški guverner general Pettiti di Roreto izdal odredbo, s katero prepoveduje v celem okrožju mesta jugoslovanske in avstrijske zastave.

Liebknecht spal v kajzerjevi postelji.

Haag, 1. dec. — Poročevalec, ki je bil v Berlinu, piše, da je govoril z nekaterimi služabniki v kajzerjevi palači. Ti se je jokala nad usodo Viljema. Povedala mu je tudi z veliko ogorčnostjo in zgražanjem, da je Liebknecht spsal dve noči v kajzerjevi mehki postelji.

1100 židov ubitih v Lvovu.

London. — Iz Kodanja poročajo, da so Poljaki v Lvovu (Galicija) pobili 1100 židov zadnje nedelje. Poljski vojaki so z vrvo opasali židovski del mesta in potem so metali bombe na hše in ureljali iz strojnih pušk med begajoče žide.

Dr. Garfield odstopil.

Washington. — Dr. Garfield, upravitelj zvezne komisije za kurivo, je odstopil in predsednik Wilson je resignacijo potrdil. Vendar ostane v uradu še do konca tega meseca. Njegov naslednik bo Cyrus Garnsey Jr. iz Memphis, Tenn., ki je bil dozdaj njegov pomočnik.

Potres 2,000 milj od Washingtona.

Washington, D. C., 2. dec. — Siemograf na univerzi v Georgetownu je zaznamoval 2,000 milj odalje potres. Potresni sunki so se pojavili ob 4:55 a. m. in so trajali eno uro.

Žena je postala šerifka.

Topeka, Kins. — Guverner Capper je imenoval mrs. Cora E. Kibarn za šerifko, da zavzame mesto umrlega soproga v okraju Harper

Ne zgrešite.

Tekom zadnjih dveh tednov se je v nekaterih mestih Amerike pripetilo, da odjemalci niso mogli dobit Trinerjevega ameriškega grenkega vina. To zdravilo so ljudje v teh dnevih ne navadno zahtevali, posebno radi izvrstnosti v slučaju španske influence, raditega se je zaloga na roki prodala, in lekarnarji niso mogli dovolj hitro dobiti svojih naročil. Naš laboratorij je podvojil svoje sile, toda vkljub temu komaj sproti izdelujemo naročila, ker hoče vsakdo to zdravilo radi influence. Vsakdo bi moral biti pripravljen za tak eslučaj in imeti vedno nekaj steklene doma. Trinerjevo ameriško grenko vino očisti prebavljane organe, pomaga prebavi in utrdi ves sistem proti napadom bolezni. Po vseh lekarnah. Cena \$1.10. Trinerjev Liniment je izvrsten proti rvmatizmu, nevralgiji, oteklinam, td. Cena 35 n 65c po lekarnah, po pošti 45 n 75c. — Joseph Triner Company, 1333-43 o. Ashland Ave., Chicago, Ill.

PREDSEDNIK Z. D. ODŠEL V EVROPO.

Predno se poslovil je čital poslanico pred kongresom. Narod navdušeno pozdravil odpotujoče.

"POKONČAJMO MILITARIZEM!"

Predsednik poseti sv. Očeta. Vojska se vrača iz Evrope.

Predsednik Z. D. odpotoval v Evropo

New York, 4. dec. — Po poslu, čigar glavni namen je vničit militarizem in pripraviti svetu resčno pravičen mir, je danes odpotoval v Evropo Woodrow Wilson, predsednik Zjedravske kar je prv slučaj, da se ameriške ljudovlade predsednik podal v Evropo med svojim službovanjem. To go najznamenitejša mednarodna konferenca kar jih zgodovina pomni.

Na parniku "George Washington", bivšem nemškem velebrodu, dobro oboroženem s topovi n tapništvom za vsak slučaj, in spremljenem po številnih križarkah n drugih ladjah, je zapustil predsednik danes newyorško luko med najnavdušenejšem pozdravom, kar jih še pomni new-yorško pristanišče.

Luka je bila vsa v zastavah in vsa okolica je bila polna množic ljudstva, ki je odpotujoče med streljanju topovbrizganjem piščalk in drugim šumom, pozdravljalo.

Mirovni zbor 20. dec.

Pariz, 4. dec. — Tukajšnji krogi so mnenja, da se prične prvo dejanje mirovne konferenca e 20. decembra, ko bo predsednik Wilson že uradno sprejet.

Naj Wilson vidi poirtije.

Mnogi francoski časnik in drugi svetujejo, da se naj predsednika Wilsona popelje na bivše bojne poljane, da vidi ondotne poirtije in delo zlobnih Hunov.

Predsednik pred kongresom.

Washington, D. C., 2. dec. — Predsednik Wilson je danes v svoji adresi na kongresno zbornico formalno naznanil, da odpotuje v Pariz k mirovni konferenci. Dejal je, da so zavezniški sprejeli njegove mirovne principe in da ga veže svetovna dolžnost, da je navzoč na mirovni konferenci. Povedal je, da bo v zvezi po kablu in brežičnem brzojavu z Združenimi državami, tako da bo kongres vedel, kaj dela onkraj oceana.

Izjavljajoč, da nima privatnih interesov, ker odpotuje v Francijo, ampak da smatra svoje odpotovanje za najvišjo dolžnost, je predsednik dodal: "Je moja dolžnost, da izvršim svoj del dela v dobro za kar so oni (ameriški vojaki) žrtvovali vojo življenjko kri, da pridobe."

Nalanjajoč e na naznanilo, da sta francoska in britska vlada odpravili vse omejitve z ozirom na pošiljanje vest o mirovni konferenci po kablu, da se tako dabi enoten sistem.

Izrekel je upanje, da bosta z njim sodelovala ljudstvo in kongres, da je s pomočjo kabla in brežičnega brzojava izmenjati nasvete.

Del njegove adrese je bil posvečen clezniškemu problemu, in dejal je, da sedaj ne more ponuditi njegove rešitve. Priporočil je kongresu, naj pazno študira železniško vprašanje, kajti nesreča b bila za deželo in železnice, eč bi se vrnil k staremu sistemu pod privatno kontrolo brez modifikacije.

Predsednik je izjavil, da je pri volji popustiti železnice izpod vladne kontrole, ko bo izdelan dober načrt za vpostavljenje.

Rekel je, da npa, da bo proglašena mirovna pogodba formalno, ko pride spomlad.

Tréte zasedanje pet in šestega kongresa se bo pealo z mirovnimi n rekonstruktivnimi vprašanji.

e preden je napoila ura, da predsednik stopi pred kongres, so bile galerije zasedene do zadnjega kotika.

Če bo mir podpisan pred 2. marcem, tedaj bo mrovna pogodba predložena sedanjemu senatu, da jo odobri, e ne, bo pa senat pozvan k zredni seji po 3. marcu.

Wilson obišče sv. Očeta.

Rim, 2. dec. — Predsednik Wilson, muduč se v tem mestu, bo obiskal

Papea Benedikta, poročajo tukajšnji listi. Šel bo v Vatikan, poročajo, iz hiše ameriškega ambasadorja, mesto iz kvirnala, ki je dom laškega kralja, pri katerem bosta predsednik in soproga na obisku v Rimu.

Kvirinal v Vatikan sta v nespornazumu od l. 1870, ko je laška vlada oropala papeža časne moči.

Prve čete se vrnie.

Ney York, 4. dec. — Prve ameriške čete so se vrnie domov, ki štejejo 4,000 mož in oficirjev. Pripeljale so se na transportu "Mauretania".

Medtem ko se je transport "Mauretania" zasilral v pristanu je priplula bolniška ladja "Northern Pacific", na kateri je blo 1,100 Americanov, ki so pripomogli do zmage. Med temi 1,100 ranjenci in bolniki je 500 težko ranjenih mož.

Vojaki se takoj po izkrcanju odpeljejo v taborišča, kjer jih zdravniško preiščejo in odpuste iz vojaške službe.

Parnik "Mauretania" je imel ves čas viharno morje. Zapoveduje mu kaptan A. H. Kostrom. Na potu v Ameriko sta parnika "Ascanicus" in "Canopic". Na prvem je 1,427 mož in oficirjev n je na potu v New York; na drugem je 54 oficirjev in 1,067 mož in se zasilra v Bostonu.

Prve ameriške čete so se vrnie iz Francije, druge se raajo. Odslej bo parnik za parnikom pripeljal Američane domov, dokler ne bodo demobilizirane ameriške čete.

Prvi mirovni delegatje v Parizu.

Preliminarna konferenca se otvori 16. dec.

Pariz, 4. dec. — Prvi delegatje mirovne kongresa so prišli iz Portugalske v Pariz. Zdj je diinitno določeno, da se otvori preliminarna konferenca 16. decembra. Konferenciali bodo predsednik Wilson, Llyod George, Clemenceau in Orlando. Konferenca se bo vršila v Parizu in omenjeni štiri je zastopniki velikih zavezniških sil bodo rešili glavne točke mirovne programa v sporazumu z ostalimi mirovnimi poslanci. Tose morda izvrši še pred Božičem. Nato bodo poklicani na razgovor zastopniki manjših držav.

Formalni sestanek s poslanci centralnih držav se b vršil šele enkrat meseca januarja v Versaillesu. Zavezniški jim bodo predložili mirovno pogodbo in oni bodo smel le sugestirati le olajšave.

Pozneje pridejo na vrsto zastopniki nevtralnih držav, ki bodo imeli besedo pri sklepanju o ligi narodov.

Skozi deset mesecev se bodo vračali ameriški vojaki domov.

Washington, D. C. — Po načrtih vojnega departmenta se bodo domov vračajoči vojaki izkrcavali v New Yorku, Newport Newsu, Va., in Charlestonu, S. C. Čeprav se bodo poslužili nemških parnikov za vračanje ameriških vojakov, bodo zadnji ameriški vojak dospeli domov po osmih mesecih. Če bo dotok vračajočih vojakov trajen, bo zadnja divizija po sodbi konzervativnih cenilcev dospela v Združene drave komaj pred oktobrom 1919.

Varenje piva prepovedano.

Washington, D. C. — V soboto o polnoči je prenehalo varenje piva in drugih piječ v Združenih državah. Posebn predsedniški komite, ki je priporočil, da izide predsednikova proklamacija, prepovedujoča varenje piva in drugih piječ iz maha, izjavlja, da ne priporoči predsedniku, naj prekličje proklamacijo, ker je sklenjeno premirje.

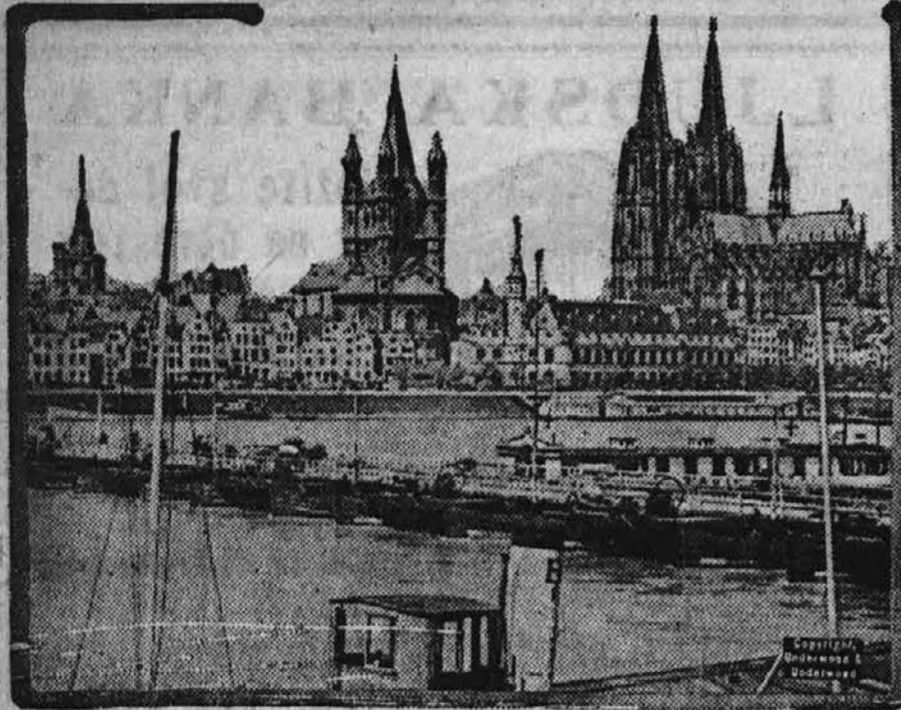
Tisoč delavcev prizadetih.

V Chicagu je vsled prepovedi prizadetih okoli 15,000 delavcev. V mestu je 14 pivovarn s 7,500 uslužbenci, okoli 8,000 delavcev pa odpade na druge industrije, ki so v tesni zvezi s pivovarniško industrijo. V drugih mestih so pivovarniški delavci tudi prizadeti. Če bi ne bilo sklenjenega premirja, bi ti tisoči delavcev lahko dobili delo v vojni industriji. Tako je pa sedaj nastalo vprašanje, kam z njimi.

Nadškof za svobodo Irsk.

St. Louis, Mo., 2. dec. — Nadškof John M. Glennon je osebno apeliral na predsednika Wilsona, da Irska dobi samostojno vlado.

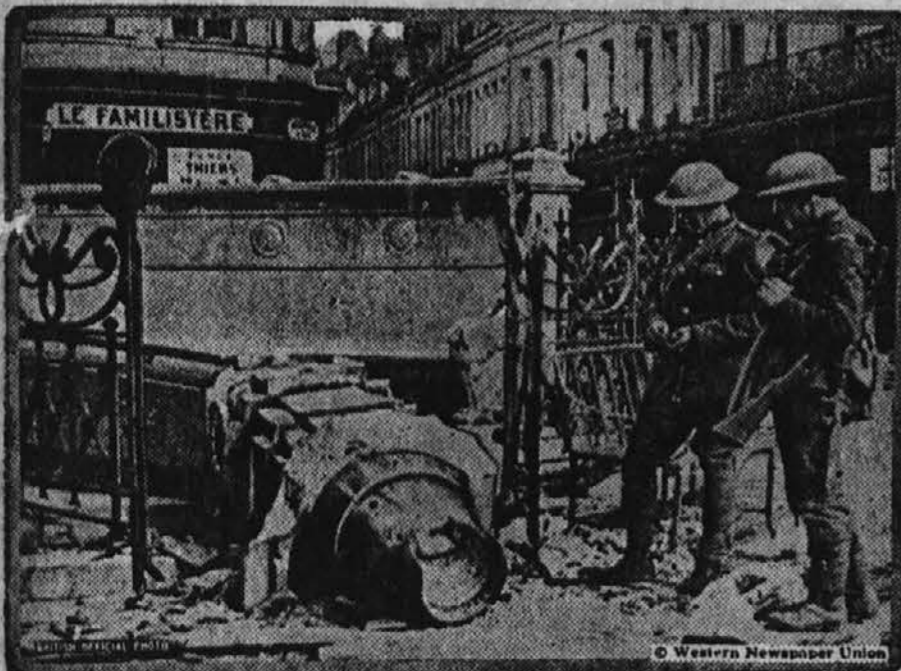
COLOGNE TO BE HELD BY YANKEES

COLOGNE (KELMORAJN) V ROKAH AMERIKANECV.

Cologne (Kelmorajn je najznamenitejši kraj zapadne Nemčije. Mesto bodo zasedle ameriške posadke in je obdre dok se ne podpiše mir. Slika predočuje katedralo, mestno hišo, most in ladje na Reni.

WANTON DESTRUCTION BY THE HUNS

To je britanska uradna slika, ki kaže kako so Huni vničevali vse na svojem begu na zapadni fronti. Celot spomenikom niso prizanesli. Vse so prekuenili in vničili.

IZ SLOVENSkih NASELBin.

Joliet, Ill., 4. dec. — Danes je praznik sv. Barbare, ki sicer ni postaven praznik, a vendar ga čislamo istotako, morda posebno za to, ker je baš tri tedne pred Božičem. Ker je praznik sv. Barbare letos v sredo, bo tudi Božič na sredo. V petek bo sv. Miklavž, ki pa pride sem v posest kaka dva tedna kasneje, kakor v stari domovini, in prinaša krasnih daril starim in mladim. V ponedeljek bo pa praznik Marije Čitega Spočetja. Lani smo imeli na ta dan že grozno zimo, da so marskateremu ušesa "čvela". Sicer je najlepše, če imamo vedno pravo sezonsko vreme, kar najboljšje služi zdravju.

— Kupujmo W. S. S. Res je vojna končana in topovi so pojenjali. Kri več ne teče v potokih, kakor so pred par tedni poročali listi z raznih bojišč. Zahvalimo Boga za ljubi mir, a pri tem pa ne pozabimo, da je še mnogo denarja treba zbrati za razne potrebe. Amerika hoče zdaj pomagati tužni Evropi in dvigniti njeno ljudstvo iz bede, lakote in tuge. To pa se najpogosteje doseže, če e jim da ta prvo primerne hrane in obleke. Ko več ne bo glad in mrz nadlegoval ljudstev v Evropi si bodo pomagali sami. Amerika ve, da je treba pomagati evropejcem, da bodo temprej spravili svoje zadeve v pravi tir. Posebno pa je treba pomagati onim, ki so radi vojnet rpeli s tem, da so morda bežali iz rodne grude, kakor tudi zapuščenim sirotam in vdovam.

Jolietški okraj ima nalogo kupiti od 9. dec. do 1. jan. W. S. S. za najmanj poldrugi milijon dolarjev. Za to s je Ass'n of Commerce menovala posebne odbore za razne okraje, ki bodo nabirali denar in podpise. Med temi se nahajajo tudi naši rojaki.

— Vojak Jakob Judnich ujet. Uradno poročilo o tem so prejeli njegovi sorodniki tukaj iz Washingtona. Pvt. Judnich je šel v službo kot prostovoljec lansko spomlad. Večkrat je pisal kako se mu godi. Julija je poročal, da se nahaja v strelnih jarkih, a potem ni več. Mislili so že, da ja bil ubit, pa je vendar na boljšem n upati je, da se vrne. Tukaj je stanoval pri svojem stricu g. Mat. Judnich, 1125 N. Hickory St.

— G. John Skof se nahaja že nekaj dni v okrajni bolnišnici (County Hospital). Rad bi zvedel kje se nahaja njegov brat Martin, ki je nekje na zapadu, ker mu ima več važnega sporočiti.

— Bivši sodnik aretiran. "Brook" Connors, bivši rockdalski sodnik je bil te dni aretiran. Se ni dolgo odkar je dovršil štirimesečno sedenje v okrajni ječi.

— City Hall, lepa dvonastropna hiša, diči naš Rockdale, kateremu županje je naš rojak Mayor Ant. Oberstar. Poslopje je ravnokar zagotovljeno in se nahaja na vogalu Midland in Oti ulic. Zidano je iz fine opeke in raznega kamena. V prvem nadstropju je prostor za ognjegasilno orodje in vozovje, odzadej je zapor, a v drugim nadstropju pa je dvorana za seje in spalnica za ognjegasce. Vsekako je to poslopje v čast in ponos mesta.

— Župnik cerkve sv. Jožefa v Rockdalu je zbolel in je bil pred par dnevi pripeljan v bolnišnico sv. Jožefa, kjer se zdravi.

— G. Filip Gorup, ured. našega lista, se čuti precej dobro in pride v našo sredo koncem tedna.

— Dva vagona vojakov iz Texasa je šlo skozi naše mesto v Chicago. Do zdaj so že več mesecev vozili vojske skozi naše mesto prot zhadu. Upamo, da je tega konec is da jih zopet kmalu popeljejo nazaj.

— Pet let je odkar so bile jolietške šole zaprte zaradi koz jn do 40 tisoč ljudem cepljene.

— G. Jos. Barbich, na Vine n Hutchins St., je bolan že delj časa.

— Zadnje mesece nam "tiskarski škrt" občutno nadleguje. Ako ena stvar ne nagaja, pa pride kaj drugega.

— G. Štefan Kukar je prejel sledbče pismo from "Over there":
Nekje na Francoskem, 24. okt. 1918.
Dragi prijatelj Stephan Kukar!

V začetku mojega pisalnja Te naj prej lepo pozdravim in Tvojo ženo. In dam T vedet, da se nahajam pr najboljšim zdravju, hvala Bogu, kakor tudi Tebi želim. Nadalje' lahko rečem da sem se precej probal in iskusil kot sem tukaj, pa kaj še nas čaka. Pa naj bo kar hoče samo, da ljubi Bog zdravi da, pa bo že nekako šlo. Nadalje Ti dam vedet, da sem dobil že 5 številk "Amerikanskega Slovenca" od kar sem na francoskem že čaz dva meseca in sem bil vesel, ker sem saj nekoliko videl kako se

imate tam v tisti deželi ki se j Amerika pravi. Vreme je tukaj deževno in megleno, ravo jesensko vreme. Kako se imaš še T kaj? Upam, da dobro! Boš-l kaj prešal letos? Seveda, pa da kaj, da ga boš vaih potegul eno malo v dolgih zimskih večerih. Kako kaj Slogar? Ga še tare pri Blast Furnace? Ali kako kaj moj stari prijatelj Skinček, je še pri Tebi? Zakaj mi nič ne odpiše, jaz sem mu že eno parkrat pisal.

Sedaj bom končal Bom Ti mogoče drugič kaj več pisal, če bom še živ in zdrav, upam da. Sedaj Te pa še enkrat lepo pozdravim, kakor tudi Mary, Slogarja in Sknčka ter vse Tvoje sosedo in prijatelje.

Pvt. John M. Tezak,
Co. G. 349th Inf.
American Exp. Forces,
A. P. O. 795.

Joliet, Ill., 3. dec.—Cenjeni urednik: Prosim priobčite te vrstice: Kakor znano imamo tukaj v Jolietu Slovenski odedek Rudečega Križa, k' deloval v korst našim vojakom za časa vojne in sedaj ko je vojna končana, ni še končano naše delo, ampak naj b se podvojilo, ker na seji dne 17. nov., ki so jo vodili gosp. 'upnik se je sklenilo, da naj to društvo se zavzame za naš revni lovenski narod, da bi pobirali darove in obleke, bodisi obarbljena, da je le še ka' za pora'. Kakor se sliši, da je potreba velika, in da so velike revščine, glede obleke in hrane, mi pa hvala Bogu še nismo tako nesrečni in je vsega dovolj. Zatorej je naša dolžnost, kot katoliških Slovencev, da se spomnimo na one, ki so nam bratje in sestre, po jeziku in krvi, zato je izvoljen odbor, da bo imel vse to na skrbi in odločene so posebne ure. Vsako sredo popoldne od 2. do 5. ure, in zvečer od 7. do 9. ako, da ako kdo hoče kaj darovati v ta namen, bodisi v denarju ali oblek. Vsaka mala reč se radovoljno sprejme in vse bo natančno v knjgo zapisano, da se lahko predloži ako potreba. Prosimo tudi vsa društva, naj bi na sejah se spomni na slovenske revee v tarem kraju in kaj darovali v ta namen. Kateri pa mogoče ven iz mesta živi, in želi kaj pomagat naj isto pošlje na tajnico, Mrs. John Tezak, 1012 N. Chicago St.

Ob ednem vabim vse dekleta in žene, ki znajo šivat, da se šiva v stari šoli vsako sredo popoldan in zvečer. Torej vsak o svoji moči! Za dobro stvar se gre! **Mary Golobitsh, pred.**

La Salle, Ill., 3. dec. — Sl. uredništvo! Danes vjutrno je preminul v St. Mary's bolnišnici pionir naše naselbne, g. Jacob Juvancić. Zapuša več dostalih otrok. Pogreb bo v petek ob 9. uri. Več prihodnjič.

Danes dopoldan smo spremlili k večnemu počitku g. Jos. Hribernik, ki je bil tudi eden naših prvih naseljencev.

Oba stabila člana Društva sv. Družine, št. 3, D. S. D. Sveti jima večna luč!
A. J. Kastelo.

VSIM JUGOSLOVANSKIM DRUŠTVOM (SLOVENCEV, SRBOV IN HRVATOV) V ZDR. DRŽAVAH AMERIKE.

Predsednik ednjih Držav je odgovoril tudi vladi Avstro-Ogrske na njen predlog da zavezni in Zedinjene države pristanejo na premirje in pregovore za mir z jedno, značilno noto, ki se glasi:

"Predsednik smatra, da mu je dolžnost izjaviti Avstro-Ogrski vladi, da ni v stanju sprejeti sedanje predloge te vlade z obzirom na izvestne dogodke največje važnosti kteri so se dogodili po roglanju njegove adrese od dne 8. januarja tega leta, n ki menjajo stališče in odgovornost vlade Zedinjenih Držav.

Med četernajstimi pogeji za mir, ki jih je postavil Predsednik ob onem času, nahaja se tudi ta:
10. Narodom Avstro-Ogrske, katerih mesto med narodih želimo videti zajamčeno in zasigurano, naj se da najslobodnejša prilžnost avtonomnega razvitka.

Od časa, kadar je bil ta izrecek napisan n javljen kongresu Zedinjenih Držav, vlada Zedinjenih Držav je priznala da obstojata med Čehoslovaki in državami Nemčije in Avstro-Ogrske vojno stanje n da je Českoslovaški Narodni Svet v popolnem smislu vojna vlada ki ima popolno vlast da vrši vojaške in politične posle Čeho-Slovakov.

RAVNO TAKO JE VLADA ZEDINJENIH DRŽAV PRIZNLA V POLNI MERI UPRAVIČENOST NARODNE ASPIRACIJE JUGOSLOANOV ZA SVOBODO.

Zaradi tega Predsednik ni več upravičen da sprejme avtonomijo teh narodov kot podlago mira temveč je obvezan da vstraja na tem da ti narodi in ne presodijo, kak čin od strani

Avstro-Ogrske vlade bode uresničil njihove aspiracije in njihovo razumevanje o sjihovih pravih in njihove usode kot lanov rodbine narodov." Z obzirom na zredno važnost note, pribčujemo vam gornji odgovor Predsednika, da ga na prvi seji vašega društva prečitajte in razjasnite članom.

Spoštovajem
PETER MLADINEO, Manager
Jugoslav Buřeau
Committee on Public Informatics
Washington, D. C.

JUGOSLOVANSKI VLADAR.

V koliki meri je veliko srbski imperia-lizem v zvezi z italijanskim?

Z radostnim srcem smo itali, kako so dan za dnevom padali prestoli in kako so bile proklamirane republike za republiko—čkoslovaška, ogrska, nemškoavstrjska, bolgarska n naposled cel venci republ k v Nemčiji—medtem smo pa čakali, kdaj pride sa vrsto Jugoslavija. In v času, ko na Nemškem, v deželi največje avtokracije zahtevajo socialistični republiko, smo dočakali vest iz Ljubljane, da je Jugoslovanski Narodni Svet v aZgrebu imenoval srbskega prestolonaslednika regentom (namestnikom vladarja) Jugoslavje. Dalje poročajo, da ima zdaj srbski Aleksander oblast imenovati guvernerje v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Spletu, Cetinju in Belgradu, medtem ko se v Sarajevu šnide nekakšna delegacija, setoječa iz 50 Srbov, petih Črnogorcev in članov Jugoslovanskega Narodnega Sveta (kolikor jih je e) in ta delegacija imenuje mnstre za jugoslovansko vlado.

Jugoslovanska proviziorna vlada je potemtakem prenehala ekisistirati in Velika Srbija je v načelu izvršena; odslej bodo vladal guvernerji, k bodo odgovorniki Aleksandru, kateri jih imenuje, in t guvernerji bodo kajpada monarhisti n nazadnjaki in vsakem oziru, kajti Aleksander ni neumen, da bi izbral napredne ljud republikanskega mišljenja za svoje povladarje. Ustavodajna skupščina, ki se nide v Sarajevu, bo pa menda te formalnost, ki potrdi vse to, kar se je zgodilo.

Lahko si predstavljamo, kako se je vse to zgodilo in zgodovina teh usodepolnih dni bo enkrat potrdila naše slutnje. Koliko je imperialistična igra Italje v zvezi z gro vladne klike v Srbiji? Ali nismo enkrat čitali poročilo iz Rima, da je gotov italijanski državnik svetoval Srbiji, da naj kar okupira hrvatske in slovenske dežele in jih proglasi za svoj del kakor je storil Mazzini z italijanskimi državicami?

Z ene strani so pritisknili Italijani in izposlovali od zavezniški okupacijo dežel, katere hočejo anektrati, z druge strani so pa prišle srbske čete delat "red n mir". Na eni strani dokazujejo Italijani v Parizu in Londonu, da so dežele ob aJdranu njihove "po jeziku is krvi", na drugi strani pa pritiska Pašičeva klike, da so vse ostale hrvatske n slovenske dežele "po jeziku in krvi" rbske. Koliko je pomogla rbska vlada z italijansko vlad, vred, da jugoslovanska proviziorna vlada v Zagrebu ni bila pripoznana pri zavezniških?

Slovenci in Hrvatje so pa videli večjo nevarnost na italijanski strani is menda so si mislili: "Rajši za enkrat pod Srbijo in v boj proti italijanskemu imperializmu, kot pa da bi stali med dvema ognjema."

Kadar pride dan, ko bo stala tajna, inrigansko-mečatarska, imperialistična n diplomacija razgaljena od glave do pete pred vsem svetom, tedaj bomo videli, kako nesramno so opeharili slovensko n srbo-hrvatsko ljudstvo italijanski in srbski buržoazni neznačajneži, ki so pomagal separirati ljudstvo v interesu dinastične klike.

Slovenski narod si zdaj ne more pomagati, kajt vse svoje sile mora porabiti v boju prot italijanskim grabžem. Njegovo upanje je še v Wilso-sovih mirovnihi naelih, e se uveljavijo na mirovni konferenci. Medtem pa ne sme biti omahovanja niti najmanjšega obupovanja. Ameriški Slovenci, naš boj se šele prienjal. Pravica samoodloevanja za naš narod, demokracija in ljudska republika mora zmagati, pa če nas stane vse, kar mamoi! Pr.

VESTI IZ DOMOVINE.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

(Iz Domoljuba 5. septembra)

Konec vojske je bil že stokrat pre-krovan—po krivih prerokih seveda. Sedaj pravjo angleški in amerikanski moze, ki se delajo, da kaj vedo, da bo konec vojske prihodnje leto. Do takrat—tako pravijo,—bo Nemčija poražena.

Dopsnike "Domoljuba" opozarjamo, da se je poštna pristojbina za pisma zvišala na 20 vinarjev, zato pisem, ki bodo opremljena samo s 15 vinarji in za katere bi morali plačevati kazen, ne bomo sprejemali.

Nemšk most? V Tržiču gradi koroški milijonar Auer novo veliko tovarno.

Narodn blagdan se bo vršil na Slovenskem dne 21. in 22. septembra. Znano je, da cela množica jugoslovanskih otrok trp hudo lakoto, is če je toliko naših mo n fantov padlo v vojski — vsaj mladino moramo rešiti. Zato se je ustanovilo v Zagrebu odbor slovenske-hrvatsko-srbskih (SHZ) že na za siročad, ki nabira prispevke. V Zagrebu se je vršil narodni blagdan 5. julija in so tisti dan samo v Zagrebu nabrali 100.000 kron za stradajoče otroke. Zeleti je, da se 21. n 22. septembra tudi naši ljudje zavedo, kako je potrebno, da rešimo jugoslovansko mladino. Prispevki naj se pošiljajo na "Osrednji odbor za sirote v Ljubljani.

Na brezjah so dobili nove jeklene zvonove, ki neprimerno lepše zvene kot dosedanji jekleni zvonovi. Vlti so po novih načrtih, ki jih je dobila jeseniška tovarna iz jeklene tovarne v Bochumu na Nemškem.

Odpust staejših letnikov. — S 15. septembrom se začne po objubi domobranskega ministra odpuščati letnik 1871. Opuščene nameravajo nadomestiti z mlajšimi letniki, ki so dosedaj bili oproščeni. Ker je sedaj na poljih in kmalu tudi v vinogradh najnujnejše delo, bi bilo dobro, da se vvpoklic mlajših letnikov preloži vsaj za eden do dva meseca.

Čudna razsodba. — Pred ljubljansko poroto sta stala 16letni poštni uslužbenec Laboda in 17letni Bevc. Laboda je nesel denarno vrečico s pošte na glavni kolodvor v Ljubljani ter potoma vzel iz vrečice 12.900 K., in sicer na svet omenjenega Bevca, ki bi rad šel v Zagreb, pa ni imel penozov. Fant pa tatvine ni znal prikeriti, zato so ga takoj zasačili. Bevc je tudi že preje večkrat pomlekl kradel. Oba sta priznala, porotniki pa so rekli, da nsta kriva, in zato bila oproščena. — Potuha!

Pozor! — Neki nemški ravnatelj se vlijuje slovenskim posestnikom na Štajerskem, da jim posreduje prodajo pocestev. Slovenci, ne prodajajte svoje zemlje, če pa jo prodaste, jo prodajte bratu Slovencu.

Važna poslanica g. H. Hooverja, Združenih Držav živilskega upravitelja.

UNITED STATES FOOD ADMINISTRATION.

United States Food Administration
Washington, D. C.

Washington, D. C., May 26, 1918.
Zaupanje živilske uprave Združenih Držav, da se bo ljudstvo v deželi odzvalo navdušeno in s celim srcem po prošnjam za zmanjšanje pouzivanja predložitvi dejstev vsakim potrebnim hrane, je bilo popolnoma upravičeno. Dokazali smo svojo zmožnost, ne le misliti vkup, marveč tudi skupaj delovati. Odziv ljudstva je vzrok za sedanjno prošnjo.

Naše delo še ni popolno. Vkljub izpodbudnim uspehom naših prizadev, vkljub dejstvu, da naši izvozi živil ne prestanto naraščajo in se bližajo najmanjšim zahtevam v inozemstvu, je potreba obnovljene gorečnosti in prizadevnosti nujna. Dočim bi morali vsem zahtevam živilske uprave neprestano zagotovati, so gotove stvari, ki jih želim poudariti ob tem času.

V slučaju mesa in mesenine so potrebe za izvoz v inozemstvo prav velike. Dočim je bilo aliirsko pouzivanje zmanjšano povprečno 1¼ funta za osebo na teden, uživamo mi danes povprečno 3¼ funta za osebo na teden. Ta razdelitev je krivična. Sporzumljenje o teh dejstvih upraviči našo prošnjo, da se pouzivanje vseh vrst mesa, všteti kuretino, kolikor mogoče zmanjša na 2 funta na teden za osebo nad štiri leta starosti.

V slučaju sladkorja (cukra) smo v zadregi vsled potrebe, rabiti ladje za prevažanje naših vojakov in hrane za aliirance, in zato moramo rabiti sladkor z veliko varčnostjo. Poudariti moramo važnost shranjevanja in varčevanja v veliki meri med našim ljudstvom to poletje, in naš razpoložni

sladkor se mora hraniti v to svrho.

Ali položaj glede pšenice je najresnejši v živilskem zalaganju aliirskega sveta. Če hočemo zadostiti najmanjšim pšeničnim zahtevam naših armad in aliirskih ter trpečih milijonov v aliirskih deželah, se mora naše pouzivanje pšenice v Združenih Državah do prihodnje zetje zmanjšati na približno eno tretjino navadnega použitka. Ne-doumno je, da ne bi bili kos tej krizi. Za vsakega izmed nas, ki lahko osebno prispeva k olajšji človeškega trpljenja, je to predpravica, ne žrtve. Vsi sloji našega prebivalstva ne morejo nositi tega bremena enako. Tisti, ki opravljajo telesno delo, potrebujejo večjeja krušnega deleža, nego tisti, ki sedijo med dv'om. Vseled neprestanega vsakdanjega opravila žensk in gespodinj ter pomanjkanja domačih in kovskih poljškov zahtevajo mnoga gospodinjstva v velikih mestnih rediščih že pripravljen živilski delež, kar je pekarski stalni Victory-leb. Nadalje moramo neprestano paziti na posebne zahteve otrok in onemoglih ljudi.

Da zadostimo položaju v inozemstvu in preprečimo resno trpljenje doma, je neobhodno potrebno, da se vsi tisti, ki jim dovoljujejo okoliščine, združujejo pšenice in pšeničnih izdelkov vsake vrste do prihodnje zetje. Znano je in vse hvale vredno, da so mnoge organizacije in nekatere občine že sklenile, slediti ta načrt

Upati je, da boste naznanili to svoji organizaciji in svoji občini, priporočujoč tistim, ki jim okoliščine dovoljujejo, da se nam pridružijo in zavzamejo to stališče.

HERBERT HOOVER.

— STRANI OBSEGA —
430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač
prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UCITELJA. Vsebinska knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.
Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.
Cena knjige v platnu trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri:
V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu
Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.
Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložten denar. Pod vladno kontrolo.
3% obresti od vlog, Začnite vlogo z \$1
First National Bank
PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

Ako svoje zobe zanemarjate, si povzročate dan na dan več NEPOTREBNIH STROŠKOV
Ako pa zobe daste popraviti za previsoko ceno, imate zopet visoke in NEPOTREBNE STROŠKE.
Ako pa pridete k nam in nam zaupate ureditev svojih zob, boste celo stvar uredili za MANJŠI DENAR pa tudi boste imeli boljše zobe in manj sitnosti in stroškov, kakor če greste h kateremu drugemu zobozdravniku.
X-Ray pictures taken.
Painless Extraction.
Vitalized Air.
BURROWS ZOBOZDRAVNIK
D'Arcy Bldg. 2 nadstropje
Odperto vsaki dan zvečer in ob nedeljah do poldne.
Vogel Chicago in VanBuren ceste. Joliet, Ill.

REZILA
vseh vrst, istotako ordje in posodje ne najdete nikjer večjo zalogakakor pri nas.
Peči
za kuhinjo in gretje najdete v našej prodajalni najboljšee.
POEHNER & DILLMAN
TELEPHONE 119
418-23 CASS ST. JOLIET, ILLINOIS

DR VOŠNJAK ODPOTOVAL V DOMOVINO.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

(Konec.)

Jugoslavija boji svobodna in socialna. Najprej si moramo zagotoviti one meje, ki nam grede po bozi in človeški postavi, potem je pa treba, da vzame država v roke, blagobit vseh onih, ki delajo, ustvarjajo. Na tem velikem poslu ne smemo nikogar izključiti. Vsi, ki ste dobri volje, na delo, da si ustvarimo srečno novo domovino na ruševinah starih predodkov in avstrijskega državega reda.

Velika odgovornost je na živčici generaciji. Da bi ona izpolnila svoje mogočno nalogo, da bi se skoraj dvigala ponosna stavba jugoslovanske Porušili smo Avstrijo, sedaj je pa potrebno delo socialne rekonstrukcije, da se bo skoraj dvignil naš jugoslovanski dom, v katerem mora ladati enakost, svoboda, socialna pravičnost.

New York, N. Y., 29. novembra 1918. Bogumil Vošnjak. POZIV! Dr. Bogumil Vošnjak je ostavil v New Yorku nekaj slovenskih knjig, katere so mu izročili naš rojaki na njegovem potovanju. Ker ni pridejanega imenika rojakov, ki so mu te knjige dali, prosimo vsakega, ki želi dobiti knjigo sazaj, da piše na: Jugoslovanski Svet, 351 W. 52nd Street, New York, N. Y. ter označi tudi naslov knjige, nakar mu bode takoj po pošti poslana.

ZJEDINJENJE JUGOSLOVANSKE GUBERNIJE.

Nashe narodno zjedinenje se izvršuje na način, ki je edino pravičen in siguran.

Borba zanaš o narodno zjedinenje je pomenila vedno—revolucijo, z drugimi besedami: kedor je iskreno in resno hotel, da se zjedinijo dežele, v katerih prebivajo Slovenci, Hrvati in Srbi, v skupno državo, je moral pristati na to, da ruši vse zapreke, ki stoje na poti, da se doseže ta veliki cilj.

Glavne in največje zapreke so bile se državne organizacije, ki so obstajale v naših deželah.

Priti do zjedinenja je pomenilo torej, zrušiti dotedanje državne organizacije, pod katerimi je naš narod živel, in osnovati državno organizacijo.

Največja stara organizacija, ki je tlačila največji del našega naroda, je bila Avstrija. Drugi dve organizaciji, pod katerima je živel ostali del naroda, ste bile Srbija in Črna Gora.

Ko je naš narod zaočel borbo zjedinenja, je naravno, da jo je započel najprej proti avstrijski državi. Ona j bila izrazit in največji sovražnik našega narodnega življenja, da niti ne govorimo o gospodarstvu našega naroda pod njo.

Ko pa je naš narod in ostali svet, ki mu je pomagal, zrušil končno avstrijsko državo, se ni mogel zjediniti z narodom v Srbiji in Črni Gori, ne da bi prej tudi sami zrušili svoje stare državne organizacije. Tudi te organizacije so osnovane vzoru starih državnih sistemov, ki so tedaj vladali v Evropi.

Pašič-Protičeva vlada je bila odločna nasprotna kakošnimkoli izpremembam v Srbiji in proglasila vsakega, ki je v Srbiji ali izven nje zahteval, da se te izpremembe izvrše, sovražnikom zjedinenja in ga preganjala.

Vsled tega je izzvala proti sebi odpor in buno od vseh strani.

Ta borba proti Pašič-Protičevi vladi je vspeła danes na vseh straneh. Zdi se, da je naš narod v Srbiji s pomočjo našega revolucionarnega vodstva v Zagrebu vspeł, da je odrgal celo srbsko vojsko z njenim poveljnikom prestolonaslednikom Aleksandrom od te stare radikalne klike in da je mirnim potom odstranjena ta stara državna organizacija v Srbiji in Črni Gori. Po najnovejših vesteh, katere so sporočene iz našega kraja potom "United Press" urada, so izginile v Srbiji in Črni Gori vse oblike stare državne uprave, z drugimi besedami: velika nova revolucionarna doba je uničila tudi v teh naših deželah staro državo in odstranila njene poslednje zračitnike Pašiča in Protiča, a osvobodjeni narod se je zjedinił z ostalimi svojimi brati na slovanskem jugu.

Srbija in Črna Gora niste več zasebni državi s svojimi zasebnimi vladami, temveč dve jugoslovanski guberniji, istotako, kakor Bosna-Hercegovina, Hrvatska-Slavonija, Dalmacija in Slavonija.

Z velikim Jugoslovanskim Narodnim Svetom v Zagrebu, v katerem so zastopane vse naše dežele, osvobodjene izpod Avstro-Ogrske, se je sestalo 50 narodnih zastopnikov iz Srbije in 5 iz Črne Gore, da stvorijo prve zaključke o zjedinenju naših dežel v jedno državo.

Završetek te konference je bil ta, da je bilo osnovanih pet gubernij. Sređi guvernerjev so: Belgrad za Srbijo, Cetinje za Črno Goro, Sarajevo za Bosno in Hercegovino, Zagreb za Hrvatsko, Ljubljana za Slovenijo Split za Dalmacijo.

Bivši srbski prestolonasled Aleksander, ki se je kot poveljnik srbske vojske pridružil tej narodni revoluciji, je bil izbran za regenta, to je, za vrhovnega upravitelja nad temi zjedinenimi jugoslovanskimi gubernijami.

Takoj se ima začeti z obrazovanjem Jugoslovanske Narodne Vlade, ki bo imela skupno z regenstvom svoj sedež v Sarajevu.

Tako vlada kakor regent upravljata samo začasno zjedinenje dežele—do tedaj, da se zaključijo volitve in da se sestane velika, narodna ustavotvorna skupščina, na kateri se bo končno rešilo glede oblike in ureditve naše zjedinsene države sploh.

Po Avstriji, katero je bilo treba rešiti leta in leta in preletiti zaradi tega morje krvi, je narodna revolucija s tem zrušila tudi one, ki so v Srbiji in Črni Gori hoteli svoje sebične politike izvršiti naše zjedinenje na nasilen in napačen način. Že zjedinenje jugoslovanske gubernije so popokale politiko krfske deklaracije in njene glavne stvaritelje ter uporne branitelje. A od zjedinenih gubernij do zjedinsene jugoslovanske republike, od regenstva do predsedništva je samo en korak. Ta korak bo storila naša ustavotvorna skupščina. Ona bo hotovo proglasila republiko, kajti republika je končan cilj vsem današnjim revolucijam v Evropi.

K temu cilju gre, vidi se, tudi naša jugoslovanska revolucija in vsi oni, ki so z njo, ane trpi nje, polagoma ali sigurno. Dušan Bogdanovič.

ZBOGOM!

S premirjem je zaključena moja mislija v Ameriki, in v par urah se bom ukrcal za Evropo. V Parizu bom obiskal odposlanec jugoslovanske vlade, da jih izvestim o položaju v Ameriki, nato pa pohitim v domovno. S kakimi čutili! V očigled vojne sem bežal pred smrtno obsodbo, ki me je čakala v zasluženi domovini, a sedaj se vracam v osvobodeno in zjedinjeno Jugoslavijo, kajti zjedinenje je izvršeno z osnovanjem lade za celo Jugoslavijo, vključivi Srbijo in Črno Goro. Srbskemu kraljeviču Aleksandru je poverjeno vrhovno poveljstvo nad celokupno jugoslovansko vojsko. Imenovani so guvernerji za Belgrad, Cetinje, Zagreb in Ljubljano, Sarajevo in Split. Kraljevina Srbija in Črna Gora ste doprinesli za narodno edinstvo največjo žrtev, katero si je mogoče misliti: prostovoljno ste prenehali ali živeti samostojno državno življenje. Istotako kot Hrvatska, Dalmacija, Bosna in Hercegovina, Dalmacija in Slovenija je postala Srbija in Črna Gora sestavni del velike, edinstvene, nerazdeljive države Srbov, Hrvatov in Slovencev. Krfska deklaracija ni sedaj drugača, kot spomin, Pašičev kabinet pa se je razblinil.

Vlada je šele začasna. Razpisale se bodo volitve za ustavotvorno skupščino, k bo suvereno odčila o obliki naše zjedinsene države: ali bo republika ali monarhija.

Vse se je, evo, do pičice izpolnilo, kar so, moji prijatelji in jaz predvidevali, zastopali in zahtevali. Ni Velike Srbije, v kateri naj bi se, po Pašiču želji utopili Jugoslovani iz bivše Avstro-Ogrske. Našemu narodu ne bo brez, še manj pa proti njegovi volji usiljena monarhična oblika, temveč bo on sam na svoji ustavotvorni skupščini odločil o svoji usodi.

Po mojem mšljenju n dvoma, da se bo odločil za republiko. Ako me narod počasti s svojim zaupanjem ter me pošlje v ustavodajno skupščino, bom glasoval za republiko, a upam, da bo z menoj tudi večina skupščine.

Iz svobodne Amerike nosim prekmorja v osvobodeno in zjedinjeno domovino sporčilo:

ŽIVELA JUGOSLOVANSKA REPUBLIKA!

Ney Yrk, 29. novembra, 1918. Dr. Hinko Hinkovič.

VELIKE MANIFESTACIJE V ZAGREBU PO OBJAVI WILSONOVEGA ODGOVORA.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

Primorske Novine na Sušaku pišejo 22 oktobra:

Veraj ob osmih jutraj so izdali zagrebški listi posebne izdaje, v katerih so objavile odgovor predsednika Wilsona Avstro-Ogrski. Med prebivalstvom je nastalo takoj reselo razburjenje. Opoldan so razobesili zastave po vseh hišal. Popoldne ob petih se je zbrala vsučiliška omladina na vsučilišču, kjer se je vršila skupščina, na kateri je bilo z navdušenjem pozdravljeno osnovanje Narodnega Sveta kakor tudi Wilsonov odgovor, s katerim je priznal svobodo in samostojnost Jugoslovancov. Medtem se je zbralo prebivalstvo pred vsučiliščem. Po skupščini se je pričel pomikati velikanski sprevod, v katerem je bilo do 20,000 oseb, po Illici, Jelačićevem trgu pred sator, kjer je zboroval osrednji odbor Narodnega Sveta. Na čelu sprevoda so bile tri narodne zastave: en vsučilišnik in dve gospe, se je podala v sator, kjer je pozdravila osrednji odbor Nar. Sveta ter mu izrekla pri-

znanje od prebivalstva mesta Zagreba. Nato so stopili na balkon satorske dvorase Pavlič, Pribičević, Dimović, Petričić, in drugi. Nastalo je urnebesno klicanje jugoslovanski državi, svobodi in zjedinenju, Wilsonu, Čehom, Poljakom, Slovence, Narodnemu Svetu in drugim. Govorili so svetozar Pribičević in dr. Pavlič, pozivljajoč vseh tranke in celokupen narod na složno delovanje, povdarjajoč, da smo vsi ena duša, eno srce, ena misel, da vsi hočemo popolno svobodo in zjedinenje. Ljudstvo je prepevalo narodne himne. Sperv d se je začel nato pomikati proti bankemu dvorcu, kjer je pozdravilo z urnebesni mišlici narodnega bana Mihalovića, nato pa se napolila preko Jelačićevega trga in Zrinjevca do gledališča. Tu je govornik nagovoril množico. Gamljiv je bil prizor, ko so vsi prisotni dvignili roke v zrak in zrekli prisego, da bodo ostali zvesti in udani Narodnemu Svetu. Ob polosnih zvečer se je množica razšla, pozivljajoč celokupno prebivalstvo brez razlike na spol in starost, da se drugi dan ob 11 dopoldan sestane pred gledališčem, da ponovno manifestira za narodno zjedinenje, svobodo in neodvisnost. Izdan je bil medtem poziv na meščanstvo in delavstvo, da ustavi drugega dne vsako delo, da bi bile manifestacije tem veličastnejše.

VSTAJENJE!

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

Slavni pesnik Slobodarski je pel: "Vstani narod, išči svoje!"

Toda pešniški pozivi pevca stranke prava niso bili v stanu storiti čudež, niso mogli razkleniti robskih verig dolgoletnega robstva, v katerih je trpel ta v duši plemenit, ali vsled dolgega trpljenja oslabljeni narod. Zahteval je ta narod svoje, ali vstati ni mogel, ker je bil okovan s težkimi okovi. Budili so v njem vero v vstajenje njegovi najboljši sinovi, pitali ga z mrznojo proti tiranu, napajali ga z vincem oduševljenja in mu predstavljali zarjo boljših dnij. Ali gledajoč neprestano proti vzhodu, odkoder so pričakovali to zarjo, so se jim tilsiki aklonili, toda zarje ni bilo na vzhodu. Upirali so poglede v "severnega strica", toda tudi ta jih je izdal. Pričakovali so, da bodo verige same od sebe, vsled zarjavelosti, odpadle; pričakovali so, da se bodo tamnice porušile, da bo potem izšel "nevoljni suženj" iz njih na solčno svetlobo.

aZstoj je bilo pričakovanje. Ne pesniki, ne politike, ne učes glavne niso pospešile našega osvobodjenja. Okovi zveče, tamnice upitja.

Ali ti vzdihli in kriki so prodrli do živega Boga in njemu se smili ta starodavni trpin. Grehi naših sovražnikov so izzvali njegov srd. In celokupni prosvetljeni svet je navalil na brezdušne nasilnike, da jim otme nedolžne žrtve iz krempljev. Ustal je tudi veliki mož svobodne zemlje, zagovornik večne pravice, kot nov prorok in nov odposlanec neba, da razruši carstvo sanj okrutnih Alarihovih Atil.

Na njegovo čudotvorno besedo "Sužnji, vstanite na svobodo!"—so okovi sami od sebe popustili, jetničarji so popadali prestrašeni na zemljo, pričakovali grozne kazni za svoje zločine. Bali so se stopiti pred svoje sodnike, pred svoje sužnje. Želeli bi, da se zemlja pod sijnimi odpre, a jih planine pokrijejo, da jih morje požre, nego da bi morali stopiti pred svoje žrtve kot pred svoje solnce.

Sedaj se usoda sveta izpreminja. Vstajajo sužnji na noge, sužnji zapuščajo ječe, Solnce svobode sije in žari, temne sile beže. Polovičarji se skrivajo v svoje brloge od straha pred solničnimi žarki.

Narod! Poklekni ponižno, dvigni glavo in roke proti nebu in hvaležno proslavljaj Vsemogočnega, ki je končal tvoje muke, ki je za tvojo svobodo in za svobodo drugih, tebi podobnih trpinov dvignil zemeljske sile, oborožil celi svet, da zdrobi rablje, ki so ti tesali križ iz žil, ki so ti ozvemali sile, gazili poštenje in ljudsko čast. Pokloni se onemu velikemu preko oceana, katerega je Bog poslal kot svojega pooblaščenca, da izvrši veliko delo osvobodjenja.

Narod, s svojo hladnokrvnostjo, resnostjo in modrostjo tvojih skleov, pokaži se dostojnim svobode. Pokaži se zrelim za veliko odkupljesje, vrednim, da sedi za mizo z ostalimi kulturnimi narodi sveta.

Mirno in resno proslavljaj svoje VSTAJENJE! (Po Hrvatski Državi, 25. X.)

MI SMO SVOBODNI!

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

Wilson je sregovoril tudi za nas... In od verajšnjega dne smo mi Hrvati, Srbi in Slovenci svobodni, zjedineni in neodvisni, več ni okvira, več ni za nas obveznosti naram onemu ali onim, katerim smo bili do včeraj še nekoliko obvezani, mi smo sedaj svobodni državljani državljani neodvisne

jugoslovanske države, katero moramo sedaj sami urediti na demokratičnih principih.

Iz stare hrvatske zbornice, kjer trajno zboruje naš Narodni Svet, jedina saša zakonita vlada, je bilo včeraj roglaseno vse to našim navdušenim prebivalcem v aZgrebu, ki se je oditikal z zastavami in veličastno proslavil največji in najslavnejši dan naše zgodovine. Ves naš narod naj slavi te dsi in naj se pridruži klicanje naše prestolnice:

ŽIVIO WILSON! ŽIVEL NARODNI SVET! ŽIVELA JUGOSLOVANSKA DRŽAVA! (Jug. 22. X.)

FRANK ZAGAR

~KROJAČ~

Naznanim cenjenim slovenskemu občinstvu da sem se preselil iz Hickory St. na:

1014 N. Chicago St. Joliet, Ill.

Peči za kuhinjo in gretje

dobite v naši veliki prodajalni najceneje

"ACORN"

peči so svetovno znane kot najboljše, najvarčnejše najtrpežnejše in tudi najlepše.

ROBERT MEERS

205 E. JEFFERSON ST. JOLIET

Kila umori 7.000 ljudi na leto

Sedem tisoč oseb vsako leto je umlih na pogrebniškem listu je zapisano, da radi kile ali Rupture. Zakaj? Ker so se nesrenniki zaemarili ali pa so zdravili le pojav (otekline) a ne zmeneči se za pravi vzrok bolezni. Kaj delate vi? Ali se zanemarjate s tem, da nosite pas, ovezno ali kakor to zazvijljete? Po najboljšem je pas le opara—proti padajoči in podirajoči se steni—in od njega se ne more pričakovati, da stori več kot navadna mehanična opora. Obveza zabrani reden tek krvi, ki tako oropa slabotne živce še te najpotrebnejše hrane.

Znanost je prodrla in zdaj je lahko vsak trpin v celi deželi vabljen, da vzame brezplačno poskušnjo (FREE TEST) prav v svojem domu. Plapao metoda je brezdvomno najnaravnejše, logično in uspešno samozdravljenje zoper kilo ali vtrganje kar jih dozdej svet pozna.

PLAPAO PAD ko se ga pridene telesu, ne more se premikati in tako odstraniti iz pravega mesta, zato tudi ne more ščipati. Je mehak kot zamet—se prav lahko poklada—ni predrag. Rabite ga ko delate in ko spite. Brez kakšnih strupov, zapon ali springov.

Naučite kako zatvoriti kilno odprtino, kakor je to naravno, da kila NE MORE priti. Pošljite svoje ime daens na PLAPAO CO., BLOCK 3269, ST. LOUIS, MO., da vam pošljemo, za brezplačen poskus (FREE TRIAL) Plapao in potrebna pojasnila in navodila o rabi.

Kupujte vojno-varčevalne znamke.

PRVI IN EDINI SLOVENSKI POGREBNIŠKI ZAVOD

USTANOVLJEN L. 1895.

ANTON NEMANICH IN SIN

1002 NORTH CHICAGO STREET

Garaža na 205-207 Ohio Street, Joliet, Illinois

Priporočamo slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu.

Na željo preskrbimo avtomobile za vse potrebe, zlasti za slučajne krstov, porok in pogreb. Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevi.

Kadar rabite kaj v naši stroki se oglasite ali telefonajte. Chicago telephone 2676 ali N. W. 344. --- SVOJ K SVOJMU!

Rheumatism

DOMAČE ZDRAVILO PONUJA ONI, KI GA JE OZDRAVILO

Spomladi 1893 sem bil napaden po živčnem in vnetim reymatizmom. Trpel sem, kar vedo le oni, ki so trpeli istotako, skozi tri leta. Poskušal sem lek za lekom, zdravniška za zdravnikom, a sem dobil la začasno poboljšanje. onečno sem našel lek, ki me je popolnoma ozdravil in se več ni povrnil. Dal ga sem nogim, ki so silno trpeli, celo v postelji z reymatizmom in ozdravljen je bil vsak.

Zelim, da ga poskusi vsak trpin na reymatizmu. Ne pošlji centa, le svoj naslov in pošljem lek zastonj. o ga poskusiš in ti pomore, potem boš poslal dolar, ali pomni, jaz nočem denarja, ako ga sam rad ne pošlješ. Ali ni tako prav? Zakaj bi trpel, ko je sigurna pomoč tako cena ali zastonj! Ne odlašaj — piši danes na Mark H. Jackson, No. 259E Gurney Buildg., Syracuse, N. Y.

Mr. Jackson jamči, da je gorenja izjava resnična. S. 27.—O. 11-25—N. 8-22—D. 6.

Homewood Coal

Yard G. MIKAN, MANAGER

Trd in Mehak Premog

ter drva in kurivo North Broadway Joliet, Ill. PHONE 2662-y-3

HANSEN & PETERSEN CO

503 CASS STREET, JOLIET, ILLS.

BARVAMO

ZUNAJ IN ZNOTRAJ

Stenski papir po 10c roll in več. Barva za hise po \$1.95 galon in več. Vse barve. Barva za Ford \$1.25.

Najboljše ščetko.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS.

Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošlja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsednik. Dr. J. W. FOLK, podpredsednik. HENRY WEBER, kašir.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, deak in šingline vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi se bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON STS.

Wise & Zupancic

200 Jackson St. JOLIET, ILLS.

Chicago tel. 3399.

gostilničarja

VINO, ŽGANJE IN SMODKE.

SOBE V NAJEM I LUNCH ROOM.

Amerikanski Slovenec
Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkrp. l. 1899. v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois. Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto...\$2.50
Za Združene države za pol leta \$1.50
Za inozemstvo na leto.....\$3.50
Za inozemstvo za pol leta.....\$2.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.
Dopisi in denarne pošiljate naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo **POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.**

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the **SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.** Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

- 8. dec. Ned. Preč. Poč. M. D.
- 9. " Pon. Sir. šk; Valerija
- 10. " Tor. Sr. šk; Valerija
- 11. " Sr. Domaz, papež
- 12. " Čet. Sinezij, muč.
- 13. " Pet. Lucija, dev. muč.
- 14. " Sob. Spiridijan, škof.

DRUGA ADVENTNA NEDELJA.

Ko je bil sv. Jazv v ječi, jt hotel opozoriti na Gospoda Jezusa Kristusa svoje učence; zato je poslal dva svojih učencev h Kristusu in mu je rekel: "Ali si ti, kateri ima priti, ali naj drugega čakamo?" Jezus je opozoril ta dva učence na svoj nauk in na svoje čudeže. Kakor Jezus tako dokazuje tudi sv. cerkev božje poslanstvo se svojim naukom, ki dela človeka srečnega in zadovoljnega tukaj na ttm svetu in večnosti.

Nevednost v verskih rečeh je bila vedno jako osodepolna za človeka, zlasti pa je osodepolna dandanes, ko je vse naperjeno na to, da bi se vedno bolj in bolj širile razne zmote in da bi se v ljudstvu zadušil čul pravosti. Ako nisi trden v veri, ako v njej nisi dobro poučen, kako se boš ostavljal raznim predsodkom in raznim krivim naukom, ki so naravnost nasprotni sv. veri? Kako bi se, brez trdnega pouka v veri, mogel ohraniti nepokvarjenega navzlic toliki sapačnosti? Brez natančnega znanja verskih resnic ni mogoče svojega razuma obvarovati raznovrstnih zmot in svojega srca raznovrstnih pregreh. Res je, da so ogovori zoper sv. vero navadno smešni onemu, ki je v veri poučen. Istotako je pa res, da lahk preslepe onega, ki v verskih resnicah ni dobro poučen. Pripoznati moramo torej, da jih prav mnogo radi tega ne more ostati v veri zvestih, ker se premalo potrjujejo, da bi se v veri natančno poučili s poslušanjem besede božje in s prebiranjem dobrih knjig.

Gorj onim, ki so zanemarjali krščanski nauk! Kako žalostne in britke so posledice take zanemarnosti! Opat knez Aleksander Hohenlohe pripoveduje v svojih "spominih" o strašni smrti, kateri je bil pisatelj priča. Bilo je leta 1819. na Bavarskem, ko je zvedel opat o bolezni barona. W., ki je zdavno izgubil vero svoje mladosti. Baron se še kot deček ni mnogo zmenil za krščanski nauk, mnogo raje se je učil drugih predmetov. V veri le slabo poučen se je kot mladenič vdal vsem atemstvom tako, da si j ez razkošnim življenjem skopal prezgodnji grob. Lotifa se ga je sušica, toda na vse je

mislil poprej, kakor nato, da bi se pripravil na smrt. Nad posteljo sta visela namesto sv. razpela dva samokresa in opetovano je ponavljal, da se noben duhovnik ne sme približati njegovi bolniški postelji.

Ker je pa bil z opatom, knezom Hohenlohe osebno prijatelj, zato je dovolil, da ga ta obišče ne sicer kot duhovnik pač pa kot prijatelj. Ko je prišel opat prvič, se je ogibal vsacega verskega pogovora in prijazno njegovo obnašanje je bilo bolniku tolikanj po volji, da je prosil, naj ga opat le še obišče. K je drugega dne opat zopet prišel, je videl, kako mučijo bolnika grozne bolečine in kako vznevoljen je bolnik radi tega.

"Slabo se mi godi," je rekel bolnik, pokazal s prstom na samokresa in dostavil, "ako ne bo kmalu bolje, bom sam napravil konec." "Kaj govorite, ljubi baron," je odgovorjal opat, "prepričan sem, da niste sposobni tako sramotnega dejanja. Ako ste potrebni tolažbe, zakaj je ne iščete v sv. veri?" "Prepozno, dragi prijatelj! V mladosti sem se sicer učil površno krščanskega nauka, katerega sem pa v viharjih življenja vsega pozabil!" — "Nikdar ni prekasno vrniti se k Bogu, ki tem bolj želi, da se mu zopet približate, čim dalj ste se oddaljili od Njega. Ali ni morda On sam prišel na svet iskat, kar je bilo njegovega?" — "Hvala, knez, pustiva to! Ako je po smrti še kaj, tim hujše za me, ako pa si nieszar, čemu si beliti glavo z nadležnimi mislimi!" — Častitljiv mašnik ga je zapustil globoko vzljalen.

Ko ga je opat v tretjič obiskal, je opat zopet poskusil govoriti o Bogu, toda bolnik mu je odgovoril: "Vaši pogovori me vznemirjajo, pustite me s temi rečmi pri miru!"

Dva dni pozneje je zdravnik povedal opatu, da je ta bolnik jako slab, da je skrajna nevarnost. Opat se je nemudoma odpravil k bolniku. Bila je predpusta nedelja. Duhovnik je našel bolnika za mizo sedečega jesti z veliko slastjo. (To je, kakor znano pri jetičnih ljudeh pogostokrat znanjeje bližnje smrti.) — "Kako je z vami, baron?" — "Dobro, danes sem skoraj zdrav." — "In vendar uprav danes jako slabo izgledate!" — "Upam, da okrevam poleti popolnoma." — "Jaz bi bil bil tega silno vesel in eelim vem to prav iz srca, vendar pa se bojim, da se motite. Verjemite mi, nevarnost je velika. Skrajni čas je, da se pripravite na prihod Gospodov. Rotim vas, ljubi baron, ne ostavljajte se božjemu usmiljenju, ki vas vabi n kliče." Te besede so pa bolnika tako razdražile, da je ves besen zakričal: "Poberite se is pustite me v miru! Ako moram umreti, bom umrl, toda prav nič nočem slišati o vaših sanjarijah!" — "Torej, dragi baron, ne morem storiti drugega, kakor moliti za vas." — "Gospod usmili se te uboge duše!" — Žalosten je zapustil duhovnik bolnika, katerega ni videl več živega. Štiri ure pozneje se mu je vili kri in se strašnim bogokletvom je izdihnil dušo.

Kako alostne posledice ima to, ako se človek odtuji Bogu, še hujše pa, ako družinski oče zanemari ali celo ovira krščansko vzgojo svojih otrok. Ni mi skoro treba navajati glede tega izgledov, ponuja nam jih premnogo vsakdanje življenje. Navesti hočem le enega.

Ko so na Francoskem za časa vladanja Louis Filipa hoteli v državni šolah odpraviti krščanski nauk, se je neustrašeno oglašil neki poslanec in je rekel: "Preden glasujemo, tovariši, naj mi bo dovoljeno povedati vam dogodek, katerega sem bil nedavno sam priča. Poznal sem bogatega, imenitnega moža, ki je postal tako nesrečen. Bil je zagrižen voltairianec (učence neversega Voltaira) in nikakor ni dopustil da bi se njegovi otroci v veri poučili. Kaj se je zgodilo? Prvi sin je postal hudodelnik in je umrl na vislicah; hči je postala javna nesramnica, in tretji sin je vsled nerednega in hudobnega življenja še živ postal podoben gnilemu mrliču in se je spozabil tako daleč, da je očeta pregnal iz lastne hiše njegove. Starega očeta sem videl pred par meseci v norišnici v Charentonu, ki se je v jassih trenutkih svoje pameti mlo jokaje obtožuje, da je on morilec svojih lastnih otrok. Zdaj pa gspoda, ako je vam drago, gla sulte, da se odpravi verski pouk!"

Koliko podobnih zgledov bi se dalo navesti, toda zadotuje naj ta, da spoznaš, dragi bravec, koliko je na tem, da se otroci versko vzgoje.

REV. J. P.

NAJVEČJA NEVARNOST ZA JUGOSLAVIJO.

Piše Rev. Jos. Pollak.

Razdelitev ali bolj rečeno razkrojitev Avstrije je zdaj dejstvo, s katerim moramo neradi ali radi računati. Tudi oni, ki smo bili za federativne države Avstrijske-Ogrske se moramo sprijazniti z dejstvom, da je zdaj skoraj nemogoče zjediniti centrifugalne sile raznovrstnih Avstrijskih narodov. Preiskovati in molelovati, kdo je tega kriv, bi se reklo: "Zvoniti po toči."

Vsacega narodnjaka dolžnost pa je, gledati in skrbeti za srečnejšo prihod-

nost lastnega naroda in prav ta misel mi silil pero v roke, kajti bojim se da smo prizadeti Slovenci in Hrvati prišli iz dežja pod kap. Nevarnost največja nevarnost nam preti od strani Italije. Marsikaterega izmed naših politikov je vodilo bolj sovraštvo do Avstrije in njene dinastije kakor pa ljubezen do domovine. "Avstrian esse deledani" o je bila njih želja kdor je k temu hotel pomagati, je bil njih prijatelj. Opetovano mo čitali v časopisih, da se mej Italijani in Jugoslovanci dogajalo na konferenci v Rimu in v Švici popolno soglasje. Nikdar pa nismo čuli, kaj se je obravnavalo in kaj doseglo. Morda res nič drugega kakor: "Avstrian esse deledani" Avstrija se mora uničiti. Pa vzemimo tudi, da se je res kaj doseglo, ali smemo pričakovati, da bo sebična Italija držala besedo? Ali se ne bo izneverila nam prav tako, kakor se je trozvezi. Ali nam ni znana krasna arija italijanska "la donna e mobile" in ta Donna je pred vsemi drugimi verolomna Italija sama. Italija je postala verolomna trozvezi zgolj iz "egoizma sacro" Prav ta "sveta sebičnost" Italije bo postala osodepolna nam iz istega vzroka in povoda.

Pred par leti sem popisoval v Amer. Slovencu svoje popotovanje v sv. Deželo. Neki me tudi omenil, da sem videl v neki misijonski šoli na steni zemljevid "Regno d' Italie" Ta "Regno" obsega poleg Italije, dve tretjini Tirolske, celo Primorsko s Trstom in Istro in celo Dalmacijo. Ta zemljevid je bil tiskan morda pred 25 leti torej takrat, ko je bila "la donna e mobile" še v trozvezi in se mastila vsled naše kratkovidnosti. Kar si mi je dozdevalo tedaj smešno, je postalo nevarnost takrat, ko je zvesta zveznica začela z Avstrijo in Nemčijo meštariti za ceno neutralnosti, sedanja nevarnost pa preti zdaj postati nam Jugoslovosom naravnost kot katastrofa, ko se je sklenilo premirje in je Italija faktično zasedla vse zgoraj omenjena dežele.

Računati moramo z dejstvom da je Avstrija razpadla, lahko prepustimo sedaj drugim, da povzdignejo svoj glas proti temu, da je Italija zasedla dele Tirolske, v katerih niti ena živa duša ne govori Italijansko. Domovina tirolskega mučenika Andreja Hoferja naj bi bila odslej italijanska last! Pa pustimo to onim, ki so prizadeti! Vse drugo pa je z našimi interesi, ko se Italija hoče polastiti najdragocenejših in najpotrebnejših delov našega narodnega telesa. Aspiracije italijanske, katerih pred par leti nihče ni jemal resnih so postale za nas v resnici vitalno vprašanje, ker se Italija sklicuje da ima historične, narodne in narodno gospodarske pravice.

Kaj je s historičnimi pravicami? Pogledimo le par dejstev, n. pr. Trst. Trst je bil v 10. stoletju še malo mestee, ki je štelo komaj par tisoč prebivalcev. Leta 1382 je Trst radovoljno priznal avstrijsko oblast in je bil pridružen Kranjski, kamor je tudi posiljal svoje poslance na deželni zbor. Leta 1471 je cesar Friderik od grofa Wallse kupil Reko in tudi ta se je pridružila Kranjski. S pogodbo sklenjeno v Wormsu 8. aprila 1521 je prepuštil cesar Karol V. bratu Ferdinandu Gorenjo in Dolenjo Avstrijo, Stajersko, Koroško, Goriško in Kranjsko. Vendar poslednje ne v celem obsegu. Slovenska krajina, Istra Kras s Trstom in Reka so se imele kot posebna skupina združiti s španskimi posestvi v Italiji, Milanon in Neapeljnu. Ta združitev bi imela usodne posledice za naše dežele. Zato so deželni stanovi odločni proti ugovarjanju. Ko je najvojvoda Ferdinand leta 1521 sklical deželni zbor v Ljubljani, da sprejme poklonitev stanov, so ti izjavili, da morajo preje vsi odtrgati defi Kranjske: Slovenska krajina, Istra, Kras s Trstom in Reka biti z njo zopet združeni, preden morejo novemu deželnemu knezu obljubiti pokorščino. Ta odločen nastop je pomagal. V novi delitveni pogodbi, ki sta jo brata sklenila 30. januarja 1. 1522 v Bruslju, so bili omenjeni deli zopet okleseni Kranjski. Za stanove je bila poslej bruseljska pogodba postavni temelj, na katerega so se opirali ko so zahtevali da tudi Trst prevzame naklade in bremena dežele kranjske, kateri pripada. V Trstu Benečani niso mogli nikdar zastaviti svojega gospodarstva. Res je pa da so spravili Benečani nekatera istrska mesta pod svojo oblast n. pr. Koper, Poreč, Rovinj, kjer so uganjali nesramno kujčijo s slovenskimi in hrvatskimi sužnji, ki je tedaj cvetela na istrski obali in prinašala Benečanom is Grkom velik dobiček. Ze leta 876 je hrvaški knez zavoľo tih hudobij napadil istrska mesta.

(Primer! Gruden, Zgodovina slov. naroda.) Italija se torej ne more sklicevati na zgodovinska dejstva, k večjem glede Istre na zgodovinska zlodejstva. Krivice in zlodejstva pa ne morejo biti povod da bi se reklamirale te dežele tem manj, ko se gre zdaj za neodvisnost, samoodločbo in svobodo. Ali ima Italija kake pravice iz narodnega ozira? Pripoznati moramo, da živi v omenjenih deželah nekaj Italijanov, pa kaj za to? Tedaj morajo

postati kranjski Kočevarji tudi del Nemčije, ali pa tukaj v Ameriki slovenski Willard del Jugoslavije. Vrh tega koliko je v krajih do katerih si lasti Italija pravice pristnih Italijanov? Cela okolica mesta Trsta je priznana pristno Slovensko. Mnogo Italijanov je le "umetno narejenih", ker jih je nam v škodo neporal avstrijska vlada in si zgnojila gada na svojih grudih. Utinografija nam kaže, da je vse to naša last in ako se gre res za pravico tudi malih narodov, tedaj nam "prijavljani" in požrečni Italijan v svojem "egoizmo sacro" ne sme kratiti naše osode.

Omenil sem že da so listi sporočali, da se je mej Italijani in Jugoslovanci v konferenci v Rimu doseglo soglasje. Ako bi bilo temu res tako — kar po vsej resnici dvomim — se je morda vršila mej Srbi in Italijani kaka barantija v škodo Slovencem in Hrvatom. Le mimogrede omenjam, da je Italijanska kapica v sorodu se srbsko in črno gorsko vladarsko hišo. Soglasje se mora doseči le, ako Italijani vpoštevaajo in spoštujejo naše pravice.

Kaj pa gospodarski ozir? Spominjam se, da so prinašali Amerikanski časopisi sporočilo, da je neki italijanski avijatik — ime sem pozabil — v Chicagi pred par meseci v javnem govoru povdarjal, da ima Avstrija na adrijski obali pet izvrstnih luk mej tem ko Italija nima nobene. Avstriji je bila že takrat podpisana smrtna obsodba, ta pritožba je šla torej na navlo Jugoslovancov, ki so opravičeni do Italijanskega morja. Prvič je dotični italijanski častnik nesramno lagal in se zanašal na geografično nevednost Amerikanskega občinstva. Nimajo nobese lukel! Ne bom omenjal Benetk, povdarjam le Ankonon in Brundizij, poleg drugih manjših pristanišč pristanišč. Drugič pa Italija z vslednega obrežja nima nikakih pravic, saj Italija ne more imeti na vslednem obrežju Adrijskega morja nikakih interesov, ako noče iznovič kaliti svetovnega miru z ozrom na Jugoslavijo in Grško. Interesi Italije so na jugovshodu in zapadu in ne pa direktno na vsledu. Karkoli bi iskala Italija na vshodni strani Adrijskega morja, bi bilo to v škodo. Italija nikdar ne sme postati "mare nostr" saj ima Italija zadot prostora za svoj promet v Tireskem in sredozemskem morju. Nam pa je Adrija naše edino morje, naše vse, zlast v slučaju, ako Jugoslovanske misli ne rategnemo do Carigrada sprejemši i Bolgarijo in Makedonijo kot krv od naše krvi in meso našega mesa.

Po načrtih Italije, ki se vidijo v okopaciji vsled premirja, se nam milostno pušča le Reka kot prosti izhod na dohod do morja, osvoja si pa Italija otok Čres, tako da se nam zapre ta izhod kadar ji bo drago.

Nikdar ni bil naš narod v toliki nevarnosti kakor ravno zdaj, ako se Italiji posreči to doseči, kar namerava. Ako se to zgodi potem veljajo nam besede: "Moj oče je djal na vas težak jarm, jaz pa bom dodal na vaš jarm i moj oče vas je tepel z biči, jaz pa vas bom tepel s škorpijoni."

Kaj pa naši narodnjaki tukaj in v Južni Ameriki? Ni mi znano da bi kdo povzdignil svoj glas. Ako so naj ga le še, tako da bo seglo v deveto deželo. Ako so molčali potem so menda tako pijani svobode, da nevarnost ne vidijo. Na misli mi je lepa Goettejeva baľada "Halle zog sie ihn, halb sank er hin; Du war's um ihm zenechen."

Čast Rev. Plevniku, ki je v kolikor mi je znano edini povzdignil svoj glas na javnem shodu v Jolietu 10. nov in svetoval naprositi Zjedinjene države naj "zaščitijo" koristi Slovencev in Hrvatov pri konečni uravnavi mej s posebnim ozirom na Gorico, Trst in druge dele jadranskih brežin ker tako zavidno odstranijo vsak povod za bodoči prepri med sosednimi narodi.

To je odločna beseda, ali, da je morda prepozno ker zgodovinska skušnjanja uči, da se premirji večinoma vjema s tem, kar je sklene pri sklepanju miru. Napaka, velika napaka je

bila, da se je Italiji dovolilo posesti to ozemlje. To se bi bilo moralo zgoditi edinole po amerikanskih četah, ki so v tem vprašanju neinteresirane, torej nepristranske.

Nisem večak v političnih zadevah in zato ne vem, jeli mogoče, storiti to zdaj po dovršeni posesti spremeniti ali ne. Ako je to mogoče, storiti bi se moralo nemudoma. Tako verjetno je, da bodo Italijani pri mironi konferenci sklicevati na plebscit, ali smodločbo zasedenih pokrajim. Mej-premirjem pa bodo dobro porabili čas, da preslepe zlasti nerazsodne masse naroda in plebscit se utegne vršiti pod pritiskom italijankega vojaštva. Sicer pa česar se nam ni bati kako bo imel voliti in izvoliti sestradani narod. Mej vseni zavestniki se moramo zanesti edinole na Ameriko. Večkrat se je trdilo, da je Anglija prijatelj Jugoslovancov, mogoče tudi ne. Da Anglija nima smisla za prostost malih narodov, nam kaže žalostna in krvava zgodovina Irske. Pa vzemimo tudi

(Nadaljevanje na 5 strani.)

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Kašelj

je vsakdanji gost skoro po vseh hišah; nihče ni neprijatelj tega nadležnega gosta; in vendar se tako rad in nepričakovano pojavi in ostaja rad dalje časa pri hiši. Odzani ga s kakim dobrim zdravilom, predno se ne ukoreni v vašem telesu. Vzemite splošno znano zdravilo zoper kašelj in to je:

Severa's Balsam for Lungs

(Severov Balsam za pljuča), ki je že od leta 1881 uspešno odpravljaj kašelj, prehlad, hripavost, bronhitis in influenco. Otroci in odrasli ga imajo radi. To zdravilo deluje hitro in uspešno in naj bi se imelo isto pri vsaki hiši, ali družini. Dobite ga pri vašem lekarnarju. 25 in 50c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad \$400,000.00.

ROBT. T. KELLY, preds. CHAS. G. PEARCE, kass.

WAR Savings Stamps

CENA TEKOM DECEMBRA

Ena znamka stane \$4.23, poln certifikat z 20. znamkami pa \$84.60.

Leta 1923 bo vredna ena \$5.00. Kupite jin lahko vsepovsod.

Pri nas lahko kupite eno znamko ali več do 200. Več kot 200 znamk ne prodamo eni osebi.

Pisnim naročilom je pridejati denarno nakaznico (Money Order) in še 16 centi za priporočeno Vam pismeno pošiljatev znamk.

Pišite po nje na:

Amerikanski Slovenec

1006 North Chicago Street JOLIET - - ILLINOIS

DR. A. MATIJACA SLOVENSKI ELEKTROPATJI ZDRAVNIK

IMA SVOJ URAD V DRUGEM NADSTROPJI :: SOBE, 103-104 LOUGHRAN BUILDING ::

403 CASS (VOGAL CHICAGO) ST. JOLIET

Ta slika predočuje X-Ray preiskavo telesa.

Dr. Matijaca leči kronične (zastarele) in druge boleznj mož, žen in otrok brez vsakoržnega trpljenja ali operacije. — Ker mu je mogoče telo z najnovjšimi sredstvi zdraviti, mu je mogoče priti v zadevi do najboljših uspehov tudi v mnogih slučajih, kjer so drugi zdravniki obupali.

Njegov urad je najmodernejši in najpopolnejši elektro-zdravilni urad v Jolietu; oskrblen s najnoviji elektro-zdravilnim aparato, istotako s velikim X-RAY STROJEM s katerim lahko pogleda notranje dele telesa.

Pojasnila in preiskovanja: Vsak dan od 10 do 12; od 2 do 4; in od 7 do 8 ure zvečer. Ob nedeljah je vjuro od 10 do 12 ure. POSVETOVANJE ZASTONJ.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY.)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill. 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa. 5. apr. 1916

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NAZDORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICI, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvania, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridružio D. S. D. Osem članov(ice) zadostuje za ustanovitve društva. Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 80. leta. Zavarujte se lahko za \$500.00 in \$250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavarujete tudi za razne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker neče imeti sitnosti radi nizkih asesmentov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navodila in pojasnila glede ustanovitve društva za D. S. D., se naj obrne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Društveno vesti.

Joliet, Ill., 29. nov. — Društvo sv. Družine je imelo v nedeljo svojo redno mesečno sejo in je dovolilo izplačati bolno podporo sledečim:

Br. John Jaklich, za 36 dni..	\$36.00
" Mih. Urbančič, za 12 dni ..	12.00
" Fr. Peskar, za 18 dni ..	18.00
" Fr. Oštrič, za 15 dni ..	15.00
" Jos. Barbich, za 24 dni ..	24.00
" Ant. Kocjančič, za 32 dni ..	32.00
" Louis Levstik, za 18 dni ..	18.00
" Lud. Perušek, za 18 dni ..	18.00
Sest Agnes Kocjan, za 12 dni ..	12.00
" Kat. Bluth, za 17 dni ..	17.00

Skupaj.... \$202.00

Predsednik je poročal, da je društvo kupilo še en Liberty bond za \$500.00 in je darovalo \$25.00 za Amer. Red Cross, \$10.00 za Y. M. C. A., \$10.00 za K. of K. in \$5.00 za Salvation Army Relief Fund, kakor je društvo sklenilo v septembru.

Nadzorni odbor je poročal račun za tretje četrtletje, ki je bil obodren. Bratski pozdrav in veselo praznikel

Jos. Klepec, tajnik.

NAJVEČJA NEVARNOST ZA JUGOSLAVIJO.

(Nadaljevanje 4 strani.)

da nam je Anglija naklonjena. Kdo garantira, da ni tajno zvezana z Italijo tudi glede jugoslovanskega vprašanja, kakor ste Anglija in Francija zvezani z Italijo, da ne dovolijo sv. očetu dostopa k mirovni konferenci in ne razmotrivanja rimskega vprašanja. Tako je jako lahko mogoče, da je dala Anglija glede jugoslovanskega vprašanja kake garancije. Saj si bota Anglija in Italija gotovo tudi edini glede "svobode morja," ker je ta točka za obe državi najbolj kočljiva, in ste prav te dve državi s tem vprašanjem najbolj zainteresirani napram drugim in gledale bote, da bo njima prav.

Ako ledaj, je torej zdaj treba pojasniti naše potrebe odločno v Washingtonu. Če potrebe niso le zahteve, so maršče nepobitno potrjene pravice. Mi imamo in edino mi pravico do levega brega Soče od iztoka do Sv. Gore od tod pa tudi levi breg kakor do zdaj, do celega Primorskega s Trstom Istro in njenimi otoki, Dalmacijo in njenimi otoki. Glede Beneških Slovencev je veliko vprašanje, jeli niso že tako pod tujim kopitom, da se rešitve ne žele več — Morituri nos salutari — Vsako drugačno sporazumenje je nesramna in krivična barantija, kajti le, ako smo brez izjeme zjedinjeni je splošno mogoče in veljavna pri drugih narodov. Tu in tam se vtihotapi v časnik ta ali oni predlog. Tako je bilo čitati pred par dnevi, da se majhnim narodom ne more dati pri zeleni

mizi tista veljava kot velikim. — Znamenja časa! — Upajmo, da bodo Zjednjene države res ščitile pravice šibkih in majhnih, sicer bi po pravici morali očitati, da je bilo vse le pesek v oči le zato, da se razdere in vgonobi moč centralnih držav in da smo zdaj radi svoje malenkosti in siromašnosti le potrebno zlo, dokler smo koristili namenom alirancev. zdaj pa "un-quantite negligible" preko katere se lahko preide k dnevnem redu. Tako se zanašamo, da imajo vsaj Združene Države čustva pravičnosti, da ne bodo pustile, da nas zaduše s te da nam vzamejo naše morje. Ne, to se ne sme zgoditi. Ako se pa zgodi, potem se polni to, česar sem si vedno bal: "Treidis in Leyllam, cupiers vitare Charbdin". Ali po domače: "Iz dežja pod kap."

PO ŠTRAJKU V IDRIJI.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

Idrija je znan kot miren, mirnokrvni državljani, ki ga zlepa ne spraviš iz ravnotežja. Ako je kljub tem impregniranim lastnostim idrijsko delavstvo v celoti in solidarno stopilo v štrajk, so ga morali v to prisiliti tehnični, globoki vzroki, pač skrajna sila. Idrija leži nekako na koncu sveta, sama zase v kotlini. Kar se v mestu pridela (sočivje), bi se lahko snedlo v par dneh. Ves živč je treba vpejlati v mesto iz bližnje in daljnje okolice. Da se ne bi Idrijčani preveč seznanili s vetom in njegovimi idejami, Idrija ni mela dobiti železnice, zato pa je erar, svoj čas preskrbeljal delavcem žito, bratovska skladišča je uvažala slanino in mesnino. Vipavska stran je zalagala Idrijo z zelenjavo in sadjem, bližnja okolica s krompirjem, ljubljanka in vrhniška z zeljem. Skratka: Idrija je živela amo od uvoza.

Med vojno pa je protovoljni uvoz popolnoma prenehal. Lahko si je sedaj predstavljati položaj, v katerem se Idrija danes nahaja. Kamor stopiš iz mesta, srečuješ karavano za karavano žesa in otrok, ki prihajajo z nahrtnimi podobnimi vrečami, eni s polnimi, drugi s praznimi. Napol dorasli, telesno zaostali otroci, izsesane matere ječajo pod težo bremena, — bolj kot podobni živini kot ljudem. Zjutraj na vse zgodaj je spravila mati skupaj zadnje perilo, še par rjuh, da jih bo zamenjala na kmetih za živež, zvečer se šibi pod verčo krompirja, ki pa pri številni družini ne bo zadostoval niti tedem dni. Tudi kmetu zmanjkuje živil, ato jih za papirnat denar ne proda več. Da jih le še v zameno za obleko, perilo, obutev, še raje za zlat ali srebrn denar. Sako ob sebi je umevno, da ni bil nihče založen z blagom, tako, da bi mu ga pri takem gospodarstvu ne zmanjkalo, zato so se ženske navadile hoditi v fronto (nekdanjo) po odejo, šotore, in druge tam ležeče potrebščine, ki se jih smatra za najdena in brez gospodarja, in kateri se je posrečilo, da je prišla v svojim tovorom mimo številnih straž, ta si je na tak način pridobila izvrsten predmet. Manj srečni

so breme odvezli, za povrh se je pa še pri sodišču mogla odpočiti od napore poti. Tudi take se dobe, ki bodo šele čez gotovo število mesecev mogle registrirati uspeh poti "v traju". Zgodi se tudi, da ti ukradejo perilo, obutev, obleko; čez čas dobiš vse to kje na kmetih, seveda le na pogled, ne pa nazaj. Kdor je poznal Idrijo, pa ne živi več tu, tega ne bo verjel; saj se v Idriji pred leti ni nikdar zapiralo vežnih ali drugih vrat; perilo se je lahko vso moč sušilo zunaj, ne da bi ga kaj zmanjkalo; tatove si lahko naštel na prstih ene roke. Danes nisi varen pri zaklenjenih durih. Zgodilo se je že, da so ti ukradli večerjo, s štedilnika, ko si delal v sobi poleg in je bila žena v drvarnici. Da ti ponodi pokoljejo ves (še ne zrel) krompir, je vsakdanja prikažen. In vsemu temu je kriva sila razmer, neizmerno pomanjkanje. Seveda, tatovi iz poklica pri tem niso prikrajšani.

Nemala krivda na ravno popisanih žalostih razmerah zadeva rudniško ravnateljstvo, oziroma njegovega absolutnega šefa dvornega svetnika Billeka. Ta visoki gospod si je s svojim samodržtvom, s katerim drži k tlom delavstvo in uradništvo, pridobil neomejen vpliv pri ministrstvu. Njedelavstvo šele zavedlo, v kakšno napako so ga bili zavedli lastni "hofrati", ko je čutilo, da redi gada na svojih prstih. Pozicija g. Billeka je bila tem trdnjša, ker je protežiral zeta, sekcij-skega šefa v ministrstvu za javna dela, da je kot najmlajši in najneizkušenejši komisar prevzel vojaško vodstvo rudnika. Prva zahvala Billekova delavstvu je bil razput občinskega sveta. Druge so sledile; danes se lahko trdi, da Billek že se misli na ničesar drugega več, kot kako bi se maščeval nad obsovaženim Idrijo.

Kakor pri drugih rudnikih, tako imata tudi idrijski delavec svoj postavno voljeni rudarski odbor: lokalni odbor rudarske zadruga v Idriji. Ta odbor je vedno posredoval med delavstvom in rudniškim ravnateljstvom, oziroma ministrstvom, njemu so se izročile resolucije, sprejete na rudarskih shodih, da jih je oddajal na pristojno mesto. S tem lokalnim odborom je Billek pometal kot se mu je zaljubilo. V odboru je bilo nekaj resnih mož, ki so pa žalibože v času potrebe prepuščali besedo in odločitev nanj odločnim tovarišem, tako, da je vedno ostalo pri tem, kar je zahteval Billek. Vse delavstvo, brez razlike strank — je slednjič prišlo do prepričanja, da lokalni odbor ne vrši svoje naloge. Uvidevnejši so že pred časom hoteli, naj bi se v lokalni odbor volili najboljši možje vseh treh političnih strank, vendar strankarski fanatiki tega niso dopustili — v veliko škodo vsega delavstva. Billeku je ugajalo, ko je videl, da delavstvo ni edino. In na konto neednosti med delavstvom je največ grešil. Nebroj resolucij je romalo v koš. Časih se je delavcem sicer obljubila kaka malenkost, dalo pa nič. Billek je že pred vojno absolutist, med vojno mu je prišla nap omoč še vojaška oblast in njegova mogočnost ni poznala več nobene meje. Prej je delavstvo vsaj pital z praznimi obljubami, sedaj jim pa ali ni dal niti odgovora, na stavljenе resolucije, ali pa je delavske zastopnike povabil k besni in jih zmerjal z boljševiki, anarhisti, srbofili, itd. Tudi venkar je poročal, da je vse idrijsko prebivalstvo veleizdajalsko, da se med ljudstvo po nočrtu razdeluje orožje in druge take neslasnosti. Dva orožniška stražmojstra sta morala iz Idrije, ker nista mogla pričarati veleizdajalcev. Na ta način je hotel Billek ukrotiti vse mesto, da bi se mu ne upalo ustavljati pri njegovem garmaniziranju, kajti vse njegovo delo je imelo in ima predvsem en cilj: služiti materi Germaniji in postaviti v Idriji stebriček za nemški most do Adrije. Ker je malo težko napraviti Nemca iz človeka, ki ne zna nemško, je proti vsem zakonitim predpisom ukazal, da se mora rudniški ljudski šoli že v prvem razredu poučevati nemščina, v višjih razredih pa že skoro ni več prostora za slovensčino. Učiteljstvo seveda ne more delati čudežev, zato pa Billek tudi njemu ne prizanaša z očitki antipatriotizma. Le nakaj gg. učiteljec je taklo "patriotičnih", da si niti zunaj šole ne upajo govoriti slovensko. V zahvalo jim bo gotovo Billek vzel seboj, ko pojde v pokoj med brate. Pri Billeku je sploh vsakdo antipatriotizma beseda je obveljala vedno in povsod, zlasti od takrat, ko mi je socialdemokratsko delavstvo — bilo je šo pred vojno izreklo svojo zaupnico in ga prosilo, naj še ostane na čelu rudniške uprave, četudi bi že lahko šel v pokoj. Pozseje — malo pozno — se je čen, kdor ne pleše po njegovi godbi. On sam pa je tako dinastičen, da na primer letošnje zimo na cesaričin godni dal razobesiti raz erarična poslopja zastav, kot je bilo to doslej v navadi, pač pa so zavihrale zastave šele na večer istega dne, ko je Billek izvedel za neko zmago nemške armade. To Billekovo postopanje se je splošno opažalo in grajalo.

(Konec prih.)

Fina obuča
za
zmerno ceno

Chicago
Sample
Shoe Co.

Sample čevlji
naša
posebnost

NAZNANJA SVOJO

DRUGOLETNO BOŽIČNO RAZPRODAJO

Naš namen je, da zdaj prodamo čevlje, ko jih vsakdo rabi in ko jih vsakdo kupuje. Zdaj je čas za razprodajo ko se je zimska doba šele pričela, kaj bi kasneje čakali, zdaj kupite ko čevlje rabite. U-

neje jih ne boste dobili nikdar in nikjer. Božično darilo — par čevljev. To pa bi bilo primerno in pa tudi prekoristno. Požurite se dokler je zaloga še neprebrana. Spod. cene veljajo za nedoločen čas

Mens Dress Shoes, button and lace \$4 and \$5 values at **\$3.35**

Mens Dress Shoes, \$7 and \$8 value, at **\$5.85**

Mens Brown Dress Shoes, button and lace blucher style, \$8 and \$9 values, at **\$5.85**

Mens Dress Black Shoes, blucher style, \$5 and \$6 values, at **\$4.35**

Mens Dress Shoes, blucher style \$3 and \$4 values, at **\$2.45**

Mens Elkskin Shoes, \$3.50 and \$4 values, at **\$2.78**

Mens Walk Over Shoe, \$8-\$9 values, at **\$5.85**

Mens Florsheim Cushion sole \$11 and \$12 values, at **\$7.95**

Mens Florsheim Dress Shoe, \$7 and \$8 values, at **\$5.85**

Mens House Slippers Black and tan \$2.50 \$3 values at **\$1.79**

Boys High cuts, \$5 and \$6 values, at **\$3.85**

Mens Rubber Boots, \$6 and \$7 values at **\$4.35**

Mens Hip Boots, \$8 and \$9 values at **\$5.35**

Boys and Girls School Shoes, \$3.50 and \$3 values, at **\$2.35**

Girls Gray Shoes, \$6 and \$7 values, at **\$4.35**

Ladies Gray, Louis Heel, \$7 and \$8 values at **\$5.95**

Mixed lot of Ladies Button and Lace, \$4 and \$5 value, at **\$2.35**

Ladies Comfort Shoes, Cushion sole \$5 value **\$3.85**

Childrens Shoes, \$2.50 and \$3 values, at **\$1.95**

Mens Work Shoes, \$3 and \$4 values, at **\$2.45**

Mens leather, felt lined, \$5 and \$6 values, at **\$3.35**

Army Shoes, \$5 and \$6.00 values, at **\$3.95**

Mens two-toned English, \$8 and \$9 values at **\$6.35**

Mens Brown English, \$6.00 values, at **\$4.85**

Mens Black English walking Shoe \$4.50-\$5 values, at **\$3.35**

Ladies Black, Louis Heel \$6-\$7 values at **\$4.85**

Growing Girls two-toned Shoe \$5 values **\$2.95**

Ladies Brown Cuban Heel, \$5 values, at **\$3.95**

Girls Gray Shoes, \$6 and \$7 values, at **\$4.35**

Ladies Gray, Louis Heel, \$7 and \$8 values at **\$5.95**

Mixed lot of Ladies Button and Lace, \$4 and \$5 value, at **\$2.35**

Ladies Comfort Shoes, Cushion sole \$5 value **\$3.85**

Ladies Bedroom Slippers \$1.50 value, at **79c**

Ladies Spats, \$2 and \$2.50 values, at **98c**

THE CHICAGO Sample Shoe Co.

316 N. Chicago Street

Z OGNJEM IN MEČEM.

HISTORIČNI ROMAN.

POLJSKI SPISAL SIENKIEWICZ POSLOVENIL PODRAVSKI

(Dalje.)

Očivilno je bila to zgradba, ki naj varuje napadov. Na prvi pogled te je spominjala na kozaske "palanke" po stepah. Ker je večina plemenitaskih nasebin po manj obljubljenih krajih bila skoro enaka, bilo je to selišče še bolj podobno nekakemu ropaskemu gnezdu. Družina, ki je prišla gostom z bakljami naproti, bila je bolj podobna razbojnikom nego služabnikom. Ve liki psi, privezani pred hišo, stresali so verige, kakor bi se hoteli odtrgati ter planiti na prišlece; iz hlevov se je slišala rezgatanje konj. Mladi Bulihi so takoj z materjo začeli kričati nad služabniki, ukazovati in preklinjati. Sredi takšega hrupa so šli gostje v hišo. Gospod Rozvan Urso se je že kesal, da je šel na prenočišče, ko je videl divjost in bedo selišča; a kako se je začudil temu, kar so zagledale njegove oči. Notranji prostori poslopja nikakor niso bili podobni unajnosti. Najpoprej so prišli v prostorno vežo. Stene tu so bile popolnoma pkrite z rožjem in kožami divjih zveri. V dveh velikih kamnih so gorele drevesne klade, ki so razsvetljevale prostore. Videl si bogata konjska sedla, bliščeče oklepe, turške luskinaste oklepe, na katerih se je tu pa tam lesketalo drago kamenje; srage iz žice (drata) z zlatimi gumbi in zaponami; pol-oklepe, nadtrebušnike, dragoceno jekleno opravo za konje, poljske in turške čelade železne čake, zgoraj s srebrom okovane. Na nasprotni steni so viseli štiti, kakoršne se ta čas giso več rabili; poleg njih kopja, poljska in vzhodna metalna bodala; dokaj drugega orožja, zlasti sabelj, kindžalov in jatangov, kateri držaji so se svetlili v raznih barvah kakor zvezde. Po kotih so bili razobešeni zavoji lisicij, volčjih, medvedjih, kunnihih in hermelnovih kož — lovski ples mladih knezov. Nižje poleg sten se dremali na obročih jasterbi, sokoli in velikbrkasti orli, katero so preganjali na lovu, volkove.

Iz veže so stopili gostjevelkoobednico. Tudi tu v kamninu plapolal ogejn. V sobani je bilo še več nepotrebnih stvari nego v veži. Gole stene so bile pokrite s preprogami, po tleh so ležala dragocena vzhodna pogrjalja. Sredi sobe je stala na prekrizanih nogah miza iz priprostih desk, na njej pa kozarice, deloma zlati, deloma brušeni iz beneškega stekla. Ob steni so stali manjše mize, škrinje in mizice na njih vaze is vlagline z bronom okovani; bakreni svečniki in ure, katere so Turki Benečanom vpleniili. Od teh so prišli v roke Kozakom. Vsa sobana je hranila množico nepotrebnih reči, za katere čestokrat nisi zsal, čemu se rabijo. Povsod se je izobijale mešalo z največjo stepno priprostostjo. Dragoceni z broncem, črno dobvino in biserno matico vdelano predalniki, so stali poleg neoskudanih miz, navadni leseni stoli poleg mehkih nastojčev, obšitih z preprogami. Blazine ležeče po turški šegi na divanih, bile so prevlečene z tkanino iz svilu, ali blavatom, toda le malo njih je bilo natlačenih s perjem, marveč večina s senom, ali grahorko. Vse te tkanine in dragocenosti so bile tako imenovane turško in tatarsko "blago", katero je pridobil na različnih pohodih še stari knez Vasil, ali so pa ga naplenili mladi Bulihi, ki so raje hodili z Niževci na čajkah na Črno morje, nego b se ženili, ali oskbovali gospodarstvo. Vse to ni prav nič posilo gospoda Skretuski, ki je poznal dobro domače razmere; valaški bojar pa se je močno čudil, zagledavši sredi te bohotnosti Kurčevci hoditi v škornjah iz kravjega usnja in kožuhih ne doti boljših od onih, kakoršne nojjo lužabniki. Tako, se je čudil tudi gosod Longin Podbipeta, vaje na Litevskem popolsoma drugih razmer.

Med tem so mladi knezi sprejeli goste iskerno in presrečno; toda ker niso bili vajeni šeg olkanega sveta, vedli so se tako okorno, da se je namestnik komaj mogel smehu ubraniti. Starejši Simon je dejal: "Veseli smo vas in hvaležni vam za ljubav. Naša hiša je vaša hiša; torej tudi bodite tukaj kakor doma. Klasično se dobroniljivej gospodi pri nizkih pragovih." Dasi ni bilo poznati iz glasu pokoršbine niti prepričanja, da sprejeme višjih od sebe, priklanjal se jim je vendar po kozaske šegi do pasu; za njim priklanjali so se tudi mlajši bratje, misleč si, da to zahteva gostoljubje, in govoreli: "Da ste nam dobro došli, gospodje!" Med tem je pa kneginja, prijevši Bohuna za rokav, šla žnjim v strasko sobo. "Čuj, Bohun," reče urno; "nimam

časa dolgo s teboj govoriti. Videla sem, da imaš tega mladega plemiča na piki, in da sičeš z njim prepira." "Mati," odgovori Kozak, poljbljivši jej roko. "Svet je širok; on ima svojo pot in jaz svojo. Nisem ga poznal. Ni slišal o njem; toda naj se ne sladka knegijci; kakor gotovo sem živ, posvetim mu s sabljo v oči." "Kaj si mar znorel? Kje ti je glava, Kozak? Kaj se godi s teboj? Hočeš mar pogubiti nas in sebeb je vojak Višnjeveckega in namestnik. Toraj odlične človek, katerega je knez izbral za poslanca h kanu. Naj se mu le las na glavi skrivi pod našo streho, veš, kaj se zgodi? Vojevoda obrne oči v Rozloge, maščuje se zanj is nas zapode na vse štiri vetrove; Heleno pa vzame s seboj v Ljubno — in kaj potem? Se mar hočeš spreiti žnjim? napasti ga v Ljubnem? Poskusi, če hočeš okusiti vislice, Kozak izgubljen!... Se-li plemič knegijci dobrika ali ne, kaj te to briga? Kakor je prišel tako odide in bode mir. Brzdaj se torej! če tega nočeš, pa idi, od koder si prišel, da nam nesreče se nakopljješ!" Kozak si grize brke, rohni, toda razumel je, da ima kneginja prav. "Jutri odidejo, mati," je dejal; hčem se premagati. Samo krasotica naj k njim ne hodi." "Kaj ti je? Naj si mislijo, da jo imamo tukaj zaprtjo? Pojde k njim, ker tako hočem! Ti mi tu v hiši ne boš ukazoval; tukaj sem jaz gospodar." "Ne srdite se, kneginja! Ker že ni drugače, naj bo, hočem biti prijazen do njih. Z zobmi se zaškrtem, za sabljim držaj ne zagrabim, četudi me bi imelo biti konec jeze, četudi bi ječala moja duša. Naj se zgodi vaša volja!" "Da, tako ti je govoriti, Sokol; vzemi teorbano, zaigraj, zapoj in urno ti bo lažje pri srci. Sedaj pa idi k gostom."

Vrnila sta se v obednico; tukaj so knezič ne znajoč, kako bi zabavali goste, prosili jih neprestano, naj bi bili dobre volje, ter se jim priklanjali do pasu: Gospod Skretuski poagled samah ostro v oi Bohuna; ni več opazil v njih ni napada, niti izživljanja. Lice mladega rokovnjača je bilo tako odkrito veselo, toliko spremenjeno, da bi prevarilo tudi najbistrejšje oko. Namestnik ga pozorno ogleduje, kar poprej v temi ni mogel. Videl je sedaj "molojca", vitega kot topola, z zagorelim licem, okrašenim z bujnimi črnimi brkami, pobešenim savzdlo. Veselost na licu je sijala skoz ukrainsko zamišljenost kakor solnce skoz megle. Čelo je imel visoko, na katero so se vsipali bujni lasje enako grivi, splateni v posamezne kosmiče, odstrižene tesno nad košatimi obrvi. Orlov nos, široke nosnice in beli zobje, leskeci se pri vsakem sasmehu, dajali so licu nekaj roparsk pogled; v obče pa je bil to tip ukrainske lepote, bujne, zale in bojažalne. Nenavadno dostojna oprava je tudi ločila tega stepnega molojca od knezov v kožuhe oblečenih. Bohun je imel nasebi župan iz tanke srebrne tkanine in rudečo vrhno suktnjo, kakoršne so nosili vsi prejeleslavski Kozoki. Bedra mu je oklepal polosvilnat črn pas, na katerem je visela dragocena sablja na svilnatih motvozhij. Kakor sablja, tako obleka morala se je skriti pri lepoti turškega kindžala, zatak-njenega za pas, čegar držaj je bil tako posut z biseri, da so se kar iskre sipale od njega. Tako opravljenega je vsakdo lažje smatral za gospodiča kakšnega visokega rodu. Približavši se gospodu Longinu, slišal je povest o predniku Stovejki, kako je sekal glave obrnivši se potem k namestniku, vpraša ga, kakor bi se med njima ne bilo ničesar zgodilo, brez vsake zadrege: "Vi gospod se, kakor slišim, vračate iz Krima?" "Iz Krima," odverne suho namestnik "Bil sem tudi jaz tam; dasi tudi v Bahčisaraj nisem pogledal, vendar mislim, da tudi tja pridem, če se vresničijo novice." "O kakih novicah govorite?" "Pripravdujejo, če naš milostljivi kralj vojsko s Turkom začse, da bo knez vojvoda obiškal Krim s svojimi vojaki. Ta vest dela veliko radost po vsej Ukraini in na Nižu. Če pod takim povolnikom ne pridemo v Bahčisaraj, potem ne bomo pod nobenim." "Pridemo, kakor je Bog v nebesih! oglase se Kurčevci." Poročnika je ganilo spoštovanje, s katerim je govoril roparski načelnik o knezu. Zato se je nasmehnil ter rekel že z nežnejšim glasom: "Kakor vidim, vam niso dovolj boji z Niževci, ki so vam vendar prinesli že toliko slave!" "Mala vojska, mala slava, velika

vojska, velika slava! Konaševič Sahajdačni si je ni pridobil na čajkah, marveč pri Hocimu." V tem trenutku se odpro vrata in v sobano stopa polagoma Vasil, najstarejši izmed Kurčevcev, vpirajoč se z roko ob Heleno. Bil je človek v moški dobi bled, in sšujšan, pobožnega in otožnega lica, ki te je spominjalo slik bizantijskih svetnikov. Dolgi lasje, ki so mu zavoljo nesreče in boli prerao osiveli, vsipali so se mu na ramena. Namesto oči je imel na obrazu dve rudeči jami, v rokah je držal križ, s katerim je začel prekriževati sobano in vse navzoče. "V imenu Boga Očeta, v imenu Sina in svete Device," je govoril "Če ste apostoli in prinašate novice dobre bodite pozdravljeni na tem krščanskem pragu. Amen." "Odpustite, gospoda," reče kneginja "ima zmešan um." Vasil jih je še dalje blagoslavljal s križem ter nadaljeval: "Tako je zapisano v "Besedah apostolskih," kateri prelijejo kri za vero, bodo rešeni, kateri poginjejo vsled pozemeljskih dobrot, radi dobička, ali plena, bodo pogubljeni... Molimo! Gorje vam bratje! Gorje meni, ker smo se radi plena vojskovali! Bodi nam grešnikom milostljiv! Bog bodi milostljiv... In vi moške, ki ste prišli od daleč, kake novice prinašate? Ste li apostoli?" Umolkne in očividno čaka odgovora; namestnik odvrne čez trenotek: "Nismo apostoli. Le vojaki smo, pripravljeni umreti za vero." "Taktak bote rešeni!" reče slepec. "Toda za nas še ni prišla ura rešitve... Gorje vam, bratje, gorje meni!" Poslednje besede je izgovoril ječe; tak neizmeren obup se je videl na njegovem licu, da gostje niso vedeli, kaj jim je početi. Med tem ga Helena posadi v naslonjaj, sama pa skoči v vežo in se hipoma vrne s pljunko v roki. Njeni tihi glasovi so se oglasili v sobani, spremljajoč kneginjičino pesem: "V noči in dnevu, Te Gospodi glas moj kliče, Polajšaj muke in solze obupljive, Bodi meni grešniku oče milostljivi, Usliši upitje!" Slepec pobesi glavo in poslušaja petje ki je vplivalo nanj kakor hladen balzam: z lica mu je zginila bol in osupnenje. Naposled mu pade glava na prsi kakor v polusnu, polu v bdenji. "Prosim vas, Gospodje, dovolite, da izpoje, pa se tudi on popolnoma pomiri," reče potihoma kneginja. "Vidite gospoda, njegova blodnja je, da neprestano pričakuje apostolov; če le kedo v hišo stopi, že pride tudi vprašat, če mar niso došli apostoli..." Med tem je pela Helena dalje: "Pokaži mi pot, gospod vseh Gospodov! Ker sem kot potnik, ki blodi v puščavi, Ali kakor na morji v zlem yiharji Čoln razmetani." Njen mili glas je zvenel čedalje močnejše. S pljunko v roki, z očmi, dvignemi kviško, je tako zala, da namestnik ni mogel odtrgati od nje svojih oči. Zagleda se vanjo, ter tako zamaknjen — pozabil na svet. Iz teh mislih zdrami ga še-le glas stare kneginje: "Dosti je tega. Sedaj se ne prebudi tako kmalo. Med tem pa prosimo gospoda na večerjo." "Prosimo na kruh in sol!" oglase se za materjo mladi Bulihi. Gospod Rozvan, kot zlahtnik z lepim vedenjem, poda dvorljivo roko kneginji; med tem se gospod Skretuski opazivši to, približa namah knegijci Heleni. Srce se mu je omeščalo kakor vosek, ko čuti njeno roko v svojej, oči so mu arele, ko ji reče: "Nemara angelji v nebesih ne pojo lepše od vas." "Grešite vitez, če primerjate moje petje s petjem angeljev," odgovori Helena. "Ne vem če grešim; a gotovo je, da bi si rad dal izkopati oči, ko b mogel le vaše petje do smrti poslušati. Toda kaj govorim? Slepec bi se mogel vas videti, kar bi mi bilo isto tako neznanost. ljava muka." "Ne govorite tako, gospod; jutri, ko odidete od tod, jutri bote to že pozabili." "O to se ne zgodi nikdar! Tako sem se zaljublil v vas, da vse svoje življenje nočem in tega nikdar ne pozabim." Skrlatna rudečica je obliha kneginjičino lice pri teh besedah in prsi so začele močnejše dihati. Hotela je odgovoriti, pa so se ji le ustnice premikale; — zato gospod Skretuski sam nadaljuje: poleg zalega načelnika, ki bo vaše petje s kitaro spremljal." "Nikdar, nikdar!" zasepetala je de-va. "Toda čuvajte se ga, gospod; je zloben človek." "Kaj me briga ta Kozak? Ko bi bil tudi ves Sič za njimi, za vas — za te sem pripravljen na vse. Ti si mi jedina dragocenost, t si mi ves svet, to mi povej, hoče-li tudi ti moja biti?" "Tako je!" zavpeni tihotno kakor

(Nadaljevanje na 7. strani.)

Abstracts of Title to all Real Estate in Will County. Joliet Title and Gaurantee Co. Kapital \$50,000.00. Kadar kupite HIŠO ali ZEM-LJIŠČE, pridite, da Vam ur-dimo abstract. Phones: 421 and 422. CHAS. N. HOSSACK, Mgr. 114 N. Chicago St., Joliet, Ills.

TROST & KRETZ — izdelovalci — HAVANA IN DOMAČIH SMOOK Posebnost so naše "The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na: 108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

C. W. Robson, Jr. REAL ESTATE LOANS and RENTING INSURANCE OF ALL KINDS. Phone 297. Prodajam lote v Rockdale in okolici. 204 Woodruff Bldg. JOLIET, ILL. Michael Terdich. Math. Terdich. Chicago Phone 2502. Terdich & Terdich STARA SLOVENSKA GOSTILNA Pivo, žganje, vino in vse vrste pijače dopeljemo na dom. 203 RUBY STREET, JOLIET, ILL. 6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

WERDEN BUCK 511-13 Webster Street, JOLIET, ILL. Tu dobite najboljši CEMENT, AJ NO, ZMET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo. MEHAK IN TRD PREMOK. Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

STANDARD BUFFET Svetlice & Tushek 317 N. CHICAGO ST., JOLIET. Edina slovenska-hrvatska gostilna osredju mesta. Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrep čila vseh vrst. DOBRODOŠLI!

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lase odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flasa \$2. — Ako želite imeti v 6ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček \$2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Brusil tinkturo, od samo ene flase postanejo lasje v 8ih dneh popolnoma naradni, kakoršne ste v mladosti imeli; 1 flasa \$1.75. — Wahčič Fluid kateri odstrani reumatizem, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križcah, popolnoma v 8ih dneh; flasa 2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradavice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranijo za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, pije pot odstrani slah duh in ozebline, baksa 75c. Elsa Zambis zaceli vsako rano, opokline, bule, lirove, grinte, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček \$1. večji lonček \$2. Ta zauha je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to zauha vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umivajte z Wahčič "Tar Soap" (milo), odstrani prišče, solnčnate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moji zdravili brez uspeha rabili mujamčim za \$5. Primarobiti se priloži svota v papirnatem denarju, če pa je menj kot dolar, se pa v znakom po šč v pisno pošlje. Za vse drugo pišite po cenik, katerega pošljem zaštoni. JACOB WAHČIČ 6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo — WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS S. KODIAK, lastnik. Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois. Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814. Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Joliet Steam Dye House Professional Cleaners and Dyers STRAKA & CO. Office and Works, 642-644 Cass Chicago Phone 4444, N. W. 483.

Oscar J. Stephen Notar JAVNI NOTAR Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi. Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi. Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim. Izdejuje vsakovrstna v notarsko stroko spajajoča pisanja. Govori nemško in angleško.

J. C. Adler & Co. priporoča rojakom svojo Mesnica Telefon 101. JOLIET, ILL.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v MOJO GOSTILNO kjer boste najbolje postreženi. Fino pivo, najboljša vina in smodek. Wm. Metzger Ruby and Broadway JOLIET

Zaupno zdravilo dela čudeže Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovaltelja zasluži popolno zaupanje in čišlanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiv vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebsčinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebsčine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje. Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje staljšče. Izmed vseh boleznij jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjščine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlotovornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakoršne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasnosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nevroznosti, navadne slabobe, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembji žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah. TRINERJEV LINIMENT prodrere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, ortpelosti gležnjev in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah. Trinerjev Antiputrin je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščaje in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah. NAJNOVEJE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916. JOSEPH TRINER, Manufacturing Chemists 1333-1343 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Z OGNJEM IN MEČEM.
(Nadaljevanje s 6. strani.)

rajska godba v ušesih gospoda Skretuskega; v tem trenutku se mu je zdelo, da deset src bije v njem. V očeh se mu zjasni, kakor bi solnce razlilo arke navset. Začuti v sebi nekako moč, nekaka krila pri ramenih. Pri večerji mu je migljalo pred očmi še nekolikokrat Bohunovo lice, ki je bilo močno spremenjeno ni blede; toda namestnik, svest si Helenine ljubezni, se ni brigal za tega tekmeča. "Jaši ga hudobec!" misli si je. "Sicer pa so mu uhajale njegove misli na drugo stran."

Čutil je da Helena sedi pri njem tako blizu, da se z roko dotika njegove roke. Videl je rudičico, ki jej ni zginila z lica, raz katero je odseval žar videl je prsi, ki so težko diha- le, in oči, sedaj skromno pobešene in s trepalnicami zakrite, pa zopet bliščeče kakor dve zvezdi. Helena, ču- tudi jo je ozmerjala večkrat stara Kurčevička in je živela v bedi, žalosti in bojezni, bila je vendar Ukrajinka ognjene krvi. Ko so toraj padli na njo žarki ljubezni, zacvetela je kakor roža, zbudivši se k novemu življenju. V njenih očeh je bliščala sreča, sr- čnost in vročina, boreč se z deviš- ko sramežljivostjo, ki je pebarvalo njeno lice s prelepo rožnato barvo. Gospod Skretuski je malo da ni sko- pnel. Pil je na smrt, toda medicina ni vplivala nanj, ker je bil že pijan ljubezni. Ni videl nikogar več pri mizi, nego zgolj to drago svojo devo. Ni videl da je Bohun bledele čedalje huje ter večkrat segel po držaju svo- jega kindžala. Ni slišal, kako je gos- pod Longin že tretjič pripovedoval o svojih pohodih po "barsko blago". Pili so vsi razum Bohuna. Najlepši vzgled jim je dajala kneginja, dviga- joč čaše, na zdravje gostov, na zdrav- je "hospodarja" Lupule. Govorili so tudi o slepem Vasilu in njegovih vi- težkih činov, o nesrečnem pohodu in sedanjih dušnih boleznih; starejši Simeon je takole pojasnaval:

"Pomislite, gospoda, če e najmanjše steblije v oesu vid ovira, kako naj bi večji kosovi smole, če pridejo k možganom, ne zmešali pameti?"

"Kaj nežen ud je to," omen na to gospod Lonkin.

V tem stara kneginja opazi spre- menjeno lice Bohunovo.

"Kaj ti je, sokol?"

"Duša boli, mati," odvrnil je turob- no. "Toda po kozarki besedice ne zi- nem, marveč vzdržim."

"Tri sin, to bode pozabljeno."

Večerja je bila končana, toda medu so naliivali čedalje več. Prišli so tudi Kozaki, povabljeni na ples, da bi pove- čali veselje. Zadonele so kitare in bobenčki, pri katerih glasovih je zas- pana družina plesala. Pozneje so se tudi mladi Bulihi pomešali med nje. Stara kneginja podpre si boka, zač- ne skakati in popevati. Gospod, opa- zivši to, spusti se s Heleno v kolo. Ko jo objame z rokami, zdelo se mu je, da vživa nepopisljivo veselje. V plesnem vrtincu so otmale se mu njene dolge kite okolu vratu, kakor bi ga hotele privezati k sebi na zmiraj. Ni se moel zadržati; ko vidi da ju nihče ne opozauje, sklone se in jo poljubi.

Pozno v noči — ko je bil z gos- podom Longinom sam v sobi, kjer so njima postali — reče poročnik gos- podu Longinu:

"Z drugim pojdete, gospod, jutri v Ljubno!"

Podbipeta, ki je ravno omolil svojo večerno molitev, odpre široko vsoje oči in vpraša:

"Kako to? Mar nameravate tukaj ostati?"

"Jaz ne, moje srce ostane tukaj; le sladki spomini pojdejo z menoj. Vi- dite, gospod, kako sem razburjen; sčutih želj komaj se dihati morem;"

"Torej ste se zaljubili v knegin- jico?"

"Tako je, kakor živ tukaj pred vami sedim. Sen mi beži; samo zdi- hovati morem — bojim se, da mi srce ne počti čutil. To vam povem le, ker vem, da imate občutljivo srce; zato lahko umete mojo muko."

Gospod Longin je začel sam zdi- hati v znamenje, da pozna bolečine srca. Se le črez trenotek vpraša za- lostno:

"Ste li namara tudi-vi devištvu ob- ljubili?"

"Ne! Ko bi vsi napravili te ob- ljube, bi človeški rod moral kmalu izumreti."

Prihod služabnika pretrga razgovor. V sobo stopi star Tatar z bistrimi očmi in kakor velo jabelko nagrb- bančnem licem. Bistvo pogleda Skretus- kega ter vpraša:

"Je-li treba še česa gospodama? Nemara medice v čaše za boljši spanec?"

"Ni treba."

"Tatar se je približal Skretuskemu in reče:

"Gospodičina me je poslala k vam z naročilom."

"Bodi mi pozdravljen!" zaklical je radostno namestnik. "Moreš vse v pričoččič h „bb pričo tega žlahtnika, ker odkril sem mu svoje skrivnosti."

Tatar izyleče izza rokava košček traku.

"Gospodičina vam pošilja ta trak ter je ukazala, naj vam uovem, da vas ljubi iz vse svoje duše!"

Sekretuski vzame mu trak, go začne razvnet poljubljati in pritiskati na prsi. Potem vpraša Tatarja:

"Kaj ti je naročila?"

"Da vas ljubi iz vse svoje duše."

"Tu imaš srebrnjak za postrežbo. Rekla je torej, da me ljubi."

"Tako je!"

"Tu imaš še jednega. Naj jo Bog blagoslovi! Tudi meni je najljubša na svetu! Povej ji... ali čakaj: pisati ji hočem; prinesi mi le črnilo, pero in papir?"

"Kaj vpraša? Tatar."

"Črnilo, pero in papir."

"Tega pri nas ni v hiši. Ob času kneza Vasila je bilo to, — ko so se mladi knezičili učili pisati; o pa je že davno..."

Gospod Sekretuski je plesnil z roko.

"Gospod Podbipeta, nimate-li črnila in peresa?"

Litvin je zamahnil z roko v zna- menje, da nima.

"Zlodja!" reče poročnik, "kaj mi je sedaj početi?"

Med tem se je Tatar vsedel na sto- lec pred ognjem.

"Čemu pisati?" reče brskajoč po ogliji. "Gospodičina je šla spat. Kar jej meni vaša milost napisati, poveste ji jutri lahko sami."

"Če je tako, pa tudi dobro. Zvest služabnik kneginjice si kakor vidm. Tu imaš še tretjega. Ali e dolgo služiti?"

"Ho, ho! štirideset let bo tega, kar me je Vasil v sužnost odpeljal; — od tega časa mu zvesto služim. Ko je v onaj noči vsled obrekovanja odšel za zmrjaj in pustil tega otroka Konstatinu rekel mi je: Čehli! ne pozabi deklice, čuvaj jo, kakor oko v glavi. Laha il Alah!"

"Ali to tudi storiš?"

"Da, storim in čuvam jo!"

"Povej, kar si videl! Kako se ima kneginjica?"

"Slabo namerjejo z njco; hote jo dati v zakon Bohunu, ki je potepeni pes!"

"O! to se ne bo zgodilo! Živi še nekedo, ki se bo potegnul za njo!"

"Tako!" reče stavec, vrteč goreče ogorko. "Hote jo dati Bohunu, da bi jo odnesel, kakor volk jaguje in jima pustil Rozloge, ker so Rozlogi po Knezu Vasilu njeni. Bohun tudi rad to dovoli, saj ima po skrivališčih več zlata n srebra nego je peska v Rozlogih. — Njej pa se stуди od one- ga trenutka, ko je Slovka s čakunom perd njo umoril. Kri je teka mednja- ma, — sovraštvo nastalo. Bog je jeden Namestnik ni zatnil očesa. Hodil je po sobi, gledal v mesec in razne misli so mu blodile po glavi. Umel je sedaj obnšanje Bulihov. Ko bi snu- bil kneginjico kak bližnji plemič, znal bi jih opomniti, da so Rozloge njene, nemara se račun zahteval v oskrbo- vanji. Zato so pokozačeni Bulihi sklenili omožiti deklico s Kozakom. Pre- mišljevanje, to, stiska Skretuski pester ter sega po meču. Sklenil je, da to prepriči. Čutil se je sposobnega za to. Saj je varuštvo Helene pripadalo tudi knezu Jeremiji, ker je Rozloge stari Vasil sprejel od Višnjevskih. Psal pa je tudi sam Vasil iz Bara knezu n ga prosil, naj varuje otroka. Lej javne zadeve n podjetja so bila kriva, da se vojvođa v to doslej ni vmeševal. Treba ga le z besedo spom- niti in storil bo svojo dolžnost."

Ze se je danilo, ko se Skretuski vleže na ležišče. Trdo je zaspal, in prebudil se s trdnm sklepom. Urno se oblečeta z gospodom Longinom, ker so vozovi stali že pripravljeni in vojaki gospoda Skretuskega sedeli že sedeli na konjih. V obednici se je poslanec okrepčal z juho v družbi Kurčevičiv in stare kneginje; le Bohuna ni bilo. Niso vedeli, ali se spi, ali je že odšel.

Po zajuterku reče Skretuski:

"Blagorodna gospa! Čas beži; tre- ba go znovič zaseti konje. Predno se za gostoljubnost zahvalim, imam še povedati važno zadevo, o kateri bi rad z vami blagorodna gospa in z vašimi sinovi sam govoril."

Na kneginjinem licu si opazil za- čudenje. Pogleda sinove in gospoda Longina, kakor bi hotela z njih obraz- zov brati, o čem hoče z njo govoriti, pa reče z nemirnim glasom:

"Vaša služabnica sem."

Poslanec je hotel oditi; ni mu pus- tila. Zato so odšli v vežo, kjer je viselo orožje. Mladi kneziči se vs- tavijo po vrsti poleg matere, ki stopi Skretuskemu nasprot in ga vpraša:

"O čem hoočete govtiti gospod?"

"Oprostite gospa in vi mladi knezi- či, da delam prot običajem; namesto, da bi poslal k vam poslanca, hočem sam govoriti o nekeji zadevi. Tudi drugače ni mogoče. Z nujnostjo se nihče ne more boriti; zato brez vsake ga dalšnjega pojasnovanja prosim, da mi blagovolite dati kneginjico Heleno v zakon."

Koo bi bilo v tem času — po zimi- z jasnega treščio v Rozloge, ne bilo b tako osupnilo kneginje in njenih sinov, kakor ta namestnikova snubi- tev. Nekaj časa molče pogledujejo

govorečega, ki je stal pred njimi ra- ven, miren in čudovito ponosen, ka- kor da ne prosi marveč le ukazuje. Prvi hip niso mogli ni besedice odgo- voriti. Potem kneginja vpraša:

"Kako to? vi, Heleno?"

"Da, blagorodna gospa, — neovrg- lji je ta moj sklep."

Zopet umolknejo vsi.

"Pričakujem, gospa, vašega odgo- vora!" sili namestnik.

"Oprostite gospod" odgovori kn- eginja suho n ostro. "Na prošnjo take- ga viteza nismo malo ponosni; toda prišli ste prepozno, ker sem Heleno obljubila že drugemu."

"Prevdarite vendar gospa, kot skr- bna varhinja, če niste ravnali proti kneginjice in če niscm mar bolji od onega, komur ste jo obljubili?"

"Gospod! Kedo je boljši, o tem naj jaz sodim? Morete biti tudi naj- boljši — a nam je to vse jedno, ker vas ne poznamo."

Na to se namestnik še ponosneje vzravna; njegovi pogledi so bili ostri kakor noži in jako mrzli.

"Poznam vas — izdajice!" reče "P- rostaku hočete dati sorodnico, da vas pusti na posestvu katerega ste osv- ojili."

"Sam si izdajica!" zakriči kneginja. "Sam si izdajica!" zaklicie kneginja. hvaležnost nosiš v svojem srcu! O kača! Kdo siti? Od kod si se vzdel?"

Mladi Kurčeviči so ji priterjevali ter gledal po stenah za orožjem. Na- mestnik odvrne:

"Paganjel polatili ste se sirotinjske lastnine toda vaša ne bode. Čez ne- kaj dni bo že knez o tem vedel."

Ko je to kneginja slišila, skočila je v izbin kot in zgrabivši metalno bodalce, šla z njim proti namestniku. Kneziči, pokrabilvi, kar so dosegli, ta sabljo drugi kindžal, tretji nož, odko- ljijo ga, rohneč kakor čreda steklih volkov.

"H knezu pojdes?" reče kneginja. Pa li tudi veš da prideš živ odtod? Ni to mar tvoja poslednja ura?"

Skretuski je dal roke navskriž na prsih ter ni trenil z očmi.

"Vračam se kot kneži poslanec iz Krima," reče, "naj se mi v tem gos- tišči le las skrivi, zagotovim vas, da od Rozlogov čez tri dni ni pepela ne ostane; vi vsi pa bote medleli v lju- benskijh ječah. Je-li na svetu moč, ki bi vas mogla braniti? Ne grozite mi, ker se ne bojim!"

"Poginemo, toda ti prvi pogineš."

"Udari torej — tukaj so moje prsi!"

Kneziči z materjo na čelu so drža- li orožje prot namestniku; toda rekel bi, nekake nevidljive verige so jim zvezale roke. Rohneč in skipajoč z zobmi, so se vjedali — nihče pa ni udaril z orožjem. Strašno ime Vi- šnjevekega jim je vzeło pogum.

Namestnik je zmagal.

Jeza kneginje se je razlila v oštev- ke.

"Prešernik! zajec! nečimnik! knežje krvi ženo si želiš — zaman; Vsake- mu jo damo, le tebi ne, kar nam tudi sam knez ne more ukazati."

Skretuski odvrne.

"Nimam časa, da bi vam našteval prednikov svojega rodu; le to mislim, da bi vaše kneginjstvo moglo meč in grb nositi za njimi. Ker pa vam je bil Kozak dohor, sem vam lahko jaz boljši. Z mojo srečo more tudi vaša tekmovali; ker pravite, da mi ne date Helene, čujte, kaj vam povem; Tudi jaz vam pustim Rozloge; tudi računov o oskrbnstvu ne zahtevam!"

"Ne podarjaj tega, kar ni tvoje."

(Dalje prih.)

Lokalni zastopniki (ice) "A. S."

Aurora, Ill.: John Kočevar
Aurora, Minn.: John Klun.
Bradley, Ill.: Math Stefanich.
Chicago, Ill.: Jos. Zupančič.
Bridgeport, O.: Pos. Hochevar.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leop Kušljan

Chisholm, Minn.: John Vesel.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Denver, Colo.: George Pavlakovich
Ely, Minn.: Jos. J. Pesbel.
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich
Gilbert, Minn.: Angela Pregled.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
Houston, Pa.: John Pelhan.
Iron Mountain, Mich.: Louis Berce.
Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin.
Johnstown, Pa.: And. Tomec.
Kansas City, Kans.: Peter Majerle.
La Salle, Ill.: Anton Kastelo in Ja- kob Juvanich.

Lowell in Bisbee, Ariz.: John Grčec.
Millwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Newburg (Cleveland): John Lekan
Pittsburgh, Pa.: George Weselich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Rock Springs, Wyo.: Leop. Poljanec.
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz.
Soudan, Minn.: John Loushin.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.
Staubaug, Mich.: Aug. Gregorich.
Stelton, Pa.: Anton Malesich.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
St. Louis, Mo.: John Mihelich.
Valley, Wash.: Miss Mary Torka.
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
Whitney, Pa.: John Salmich.
Youngstown, Pa.: John Jerman.

MORE FOR YOUR MONEY AT THE BOSTON STORE

Do your Christmas shopping now

JOLIET'S GREATEST SHOPPING CENTER

BOSTON STORE

ESTABLISHED 1889 - M.A. FELMAN CO

Corner Jefferson and Ottawa Streets. Phone, A 1 Departments Five Thousand.

Women's winter coats

\$35.00 to \$37.50 qualities at

\$25.00

Every Coat offered in this great clearaway is of the season's best styles. Tailored from high grade American Velours, Kersey, Sibella, Seal Plush and Novelty Coatings. Half or full belted models, half or full lined. Handsome collars of Seal Plush or Fur, all have large fashionable pockets and deep cuffs. The snappiest models of the season. Colors of African Brown, Taupe, Burgundy, Green and Navy. All sizes for Women and Misses. Your choice of the entire assortment extra special \$25.

Smart winter coats

\$25.00 to \$27.50 qualities at

\$19.95

High grade fashionable Coats for the woman or miss. The season's most wanted models of Wool Velour, Burella and fancy Novelty Coatings. Full box plaited or semi-waisted styles with gathered back. Large storm collars of rich Seal Plush. Fashionable trench pockets and deep cuffs. Colors of Brown, Green, Taupe, Pekin, Navy and Oxford. Smart warm Winter Coats in all sizes from 14 to 40. Our regular \$25 and \$27.50 values. Specially priced for this sale at \$19.95.

Coat Section—Third Floor.

Women's serge dresses

\$25.00 and \$27.50 values at

\$18.50

That extra Dress to round out your wardrobe for the Winter should be selected from this showing of handsome Winter models. They are tailored from All Wool French or Storm Serge. Smartest tunic, panel or double skirt models, elaborated with touches of fancy hand embroidery and Tailors' braid. Round or square neck with cloth or satin collar. Smart plaited skirts. Fashionable colorings of Burgundy, Taupe, Navy, Green and Brown. All sizes for Women and Misses. \$25 to \$27.50 quality. Extra special at \$18.50.

Wool serge dresses

\$18.50 and \$20.00 values at

\$11.95

This line of Wool Serge Dresses offers a wide selection of the most favored styles of the season. Semi-high waisted or plaited from yoke down. Smartly trimmed with touches of hand embroidery, Tailors' braid and buttons. Pretty collars of Satin or self material. Colorings of Brown, Navy, Green, Black and Burgundy. All sizes for Women and Misses. \$18.50 to \$20 values. Specially priced to create a complete clearaway, at \$11.95.

Dress Section—Third Floor.

Gift blouses

dainty new models for Christmas giving

very specially priced

\$3.95

up to

\$5.95

Every Blouse presented in this Christmas showing is of the most advanced style. Developed from the Silk Georgette, Silk Crepe de Chine in the fashion- able colorings of Navy, Taupe, Brown, Mauve, with plenty of Flesh and White. Daintily beaded, embroidered and hemstitched in the newest concepts of the hour. High or low neck styles in scores of char- ming models. Also a new line of those smart Tailored Blouses, develop- ed from dark stripe Silk Taffetas, in all the popular suit colorings, all sizes, all styles in a wonderful variety, neatly boxed for Christmas giving when desired. Other smart models priced up to \$18.00. See the rich and dainty styles. They're delightfully new and make ideal Yuletide gifts.

Blouse Section—Main Floor.

S. & H. Green tra- ding stamps

z vsakim nakupom za 10c ali več

Double Stamps vsa- ki torek in petek

John Grahek

...Gostilničar...

1012 N. Broadway JOLIET, ILL

Točim vedno sveže pivo, fino kalj fornijsko vino, dobro žganje in tržir najboljše smodke.

PRODAJAM TUDI TRDI IN MEHKI PREMOG.

TELEFON 7612.

N. W. TELEFON 1257.

Kadar rabite kakoršnekoli vrste

BARVE

za notraj ali zunaj — za hišo ali kako drugo poslopje, ali pa če raite

OLJE, STEKLO, STENSKI PAPIR VARNISH

oglasite se pri nas, kjer dobite naj- boljše blago in najceneje.

Najboljša Mixed Paint, gal. \$2.50

Chicago Phone 999

GEORGE PEELING

122 Bluff St., Joliet, Illinois

Chicago Phone 4635

California Wine House

Narodna Vinara

PURE WINES

Paul Bakotich & Co.

918 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Garnsey, Wood & Lennor

ADVOKATI

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

GETTING A START

Mrs. Newlywed—Why not buy a car, dear?
Mr. Newlywed—What make?
Mrs. Newlywed—Oh, any old thing. Then we'll turn it in for something better.

THOROUGH BREAD.

What's the definition for thoroughbred?
Well raised, with plenty of dough.

DEEP SEA TALK.

Judge Shark—What became of the dogfish prisoner, officer?
Officer Lobster—Er—he escaped your honor. Some one handed him a sawfish.

TIME FOR SOMEBODY TO STIR.

Staylate (at 12:10)—Your father is an early riser, isn't he?
The Girl—Yes; did you hear him stirring?

GOT TOO FAT.
Wife—When we were married you said I'd have nothing to do but sit about and look pretty.
Hubby—Well, the trouble is that from sitting about so much you don't look pretty any longer.

A WISE FISH.

She—I wonder why this gold fish never grows any.
He—The intelligent little creature knows there would be no room for him in that small globe.

FORESIGHT.

Why don't you run for office?
If I did I would have to walk back.

RETIRED STORE CLERK.

Lady—Now that you've had something to eat, I want you to beat this rug.
Hobo—Beat it, m u m. I couldn't even ekal it. Good day!

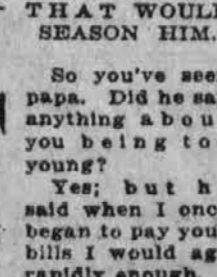
ALL HE CAN HANDLE.

Mrs. Henry—Mr. Swift never takes his wife out in his automobile.
Mr. Henry—I guess he doesn't care to have two u m a n a geable things on his hands at one time.

THAT WOULD BE SEASON HIM.

So you've seen papa. Did he say anything about you being too young?
Yes; but he said when I once began to pay your bills I would age rapidly enough.

BIG MOUTH.

Parrot—Hippe has always been lucky.
Monkey—I should say so. He must have been born with a silver spoon—or I meant scoop shovel—in his mouth.

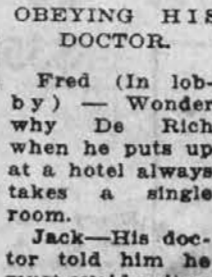
ONE WAY.

I wish I could prevent our big rooster from crowing at 2 a. m.
That's easy; have roast rooster for dinner.

OBEYING HIS DOCTOR.

Fred (In lobby)—Wonder why Dr. Rich when he puts up at a hotel always takes a single room.
Jack—His doctor told him he must avoid suites.

YOU CAN'T BEAT THEM.

Before I was married I thought women were angels.
Well, finish it; now you know they are.

MADE IN GERMANY.

Mother—What do you mean by beating your little sister and taking her candy away from her.
Small Son—I was fighting her for my very existence and the candy I took for indemnity.

WAS LYING DOWN, PROBABLY.

This paper says that prosperity is advancing by leaps and bounds.
If dat's so, it must er jumped clean over me.

JOSIP KLEPEC
Javni Notar 10 let. skušnja

Izdeluje vse vrste pravne in postavnovejavne listine za vse slučaje. Če vam kdo plačo garnišira; Ako imate zidoga v drugem mestu plačo za tirjati; če hočete svojo plačo prepušiti; če potrebotek certifikat za delo; če imate kako drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini obrnite se na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Metropolitan Drug Store
N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

JOHNSONOV + "BELLADONNA" OBLIŽI

REVMATIZEM, HROMOST, BOLESTI + KOLIKI, BOLESTI + ČLENENI, NEVRALGIJA, PROSTU, OTROPLASTI BEČI, SLABOTNEGA OČU, SLABOSTI + ČLENENI, PLJUSNI IN PRISNI BOLEZNI, BRANJENI + ŽIVCI, VNETJU OČESNI MESECI, PRISLAJINU, BOLESTI + LUDJIM, BOLESTI + KOLIKI, NERENI KASLIJU.

— AKO RABITE FIRE-PROOF Safe pokličite Chicago Phone 2654 W. Joliet.

Prodajem vse vrste URE in ZLATNINO.

Primeni dobite vsako reč 20 odstotno ceno kot ker koli drugje. Prodajem samo jamčeno blago. Popraviljam vse vrste ameriške in starokrajске ure in zlatnino za vsako delo jamčim.

SLOVENCI in HRVATI po celi Ameriki.

Ako rabite dobro Uro ali drugo reč, pišite meni kaj bi radi pa vam pošljem cenno. Vsaka reč vas košta 20 odstotno ceno, kot bi plačali drugje.

JOS. SPOLARICH
901 N. Hickory St. JOLIET, ILL.

Bojše najrevnejšo mrho jahati, nego peš iti.

8-dni Srebrna Ura \$9.95

Samo pogledajte to krasno najnovjšo, isot srebrno uro. Ima 15 kamnov in najboljše kolesje, ki gre 8 dni z enim navitjem in je jamenča za 20 let. Premerjate jo z \$35.000 vredno uro in se bo dozokalo, da je ta istotako dobra. Trajala vam bo celo življenje. Te ure nikjer drugje ne dobite za to ceno. Pomislite kako lepo je imeti tako uro. Ne rabite se bati, da bi jo pozabili naviti. Ne rabite misliti na navijanje vsak dan, le enkrat v tednu in držati prav čas. Imamo jih le malo, zato bodo kmalu pošle in jih prodamo po \$9.95. Kot DARILO k uri, bomo dali \$3.00 vredno gold filled verzično ZASTONJ. Pošljite uro, da se prepričate o nje vrednosti. Imate jo lahko 30 dni na poskus in jo vrnete, če ne boste zadovoljni. Vrnemo denar, Nihče ne bo trpel zgube. Prepričali se boste, da nikjer ne dobite take ure za ta denar. Dobro britev iz najboljše jekla, ki čisto brije, damo v dar z uro. OPOMBA. Neke firme prodajajo ure, podobne našim, a njihove so v gun-metal kasljicah, naše so v ČISTO SREBRNIH. Zato jih mi prodajemo nekaj ceneje. Torej kdor hoče to lepo in fino uro, naj piše takoj dok zaloga ne poide ali cena povisa. S naročilom pošljite le 25c v srebru ostanek plačate ko ura uride z darili. Pišite takaj na ta naslov:

prodajajo ure, podobne našim, a njihove so v gun-metal kasljicah, naše so v ČISTO SREBRNIH. Zato jih mi prodajemo nekaj ceneje. Torej kdor hoče to lepo in fino uro, naj piše takoj dok zaloga ne poide ali cena povisa. S naročilom pošljite le 25c v srebru ostanek plačate ko ura uride z darili. Pišite takaj na ta naslov:

Practical Sales Co. 1219 N. Irving Ave. Dep. 30 Chicago Ill.

Slovenske Gospodinje

so pripravane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso ter vse druge pedmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Splošnovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917. Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olje in firnečev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chi. Phone 376 N. W. 927. 120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Special Special

Po želji vlade zapremo našo prodajno: Ob nedeljah — zaprto ves dan.

Ob sobotah odprto do 11. ure zvečer. Ostale dneve odprto do pol 8. ure zvečer.

Da bo mogoče cene držati, se bo prodajalo pri nas vse le za gotov denar, da se prihrani nam in vam nepotrebno delo in sitnosti.

Pennuto Bros.

808 Collins St. Joliet, Illinois

Marko Belaich,

DALMATINSKI BILLIARDS AND POOL ROOM Mehke pijače in smokke. Bratje Slovenci in Hrvatil Posetite brate Dalmatince v moji poslovnici, kjer najdete mnogo zdrave zabave, razvedrila in okrepčila. VSI DOBRODOLII 205 Indiana St. Joliet, Illinois.

W. C. MOONEY

PRAVNIK-ADVOKAT. 4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet. Ko imate kaj opraviti s sodnjico oglasite se pri meni.

JESENSKE IN ZIMSKE OBLEKE.

Cedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tud delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejših klobukov in kap vseh velikosti. Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odstotne vredne znamke ali pa register tikete, izvzemši na oblekah delanih po meri.

Frank Juričič

Pri prehladih vrgajte vrat in prsa, kakor tudi stopala s Dr. Richterjevem

PAIN-EXPELLER

Učinkuje takoj olajljivo in prijetno. Jedino pravi varstveno znamko sidra. 35 in 65c v lekarnah in naravnost od F. AD. RICHTER & CO. 72-80 Washington Street. New York, N. Y.

National Studio

R. PAWLOSKI, lastnik. Izdeluje najlepše slike in se priporoča rojakom in rojakinjam ob priliki ženitovanj. — Chicago telefon 3245. Cor. N. Chicago and Jackson St., Joliet.

Dobro sredstvo za vtret

ne sme manjkati pri nobenem dobro urejenem domu. Dr. Richterjev

PAIN-EXPELLER

Ima nad 50 let veliko priznanje med Slovenci na celotnem svetu. Jedino pravi varstveno znamko sidra. 35 in 65c v lekarnah in naravnost od F. AD. RICHTER & CO. 72-80 Washington Street. New York, N. Y.

VI LAHKO PRISTOPITE

v naše veliko društvo, istotako vaša vsa nad 16 let stara družina ne glede če bivate v Jolietu ali kje drugje. Ako hoče pristopiti, oglasite se, ali pišite tajniku. Pismu je priložiti \$1.00, ki se potem vračuna k vplačilu, ko ste sprejeti. Če niste sprejeti se vam denar vrne. Na sejo ne rabite priti. K zdravniku greste v svojem mestu.

DOLŽNI STE

zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli pomanjkanje radi vaše nemarnosti, sate zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu

Društvo Sv. Družine

(The Holy Family Society) šte. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1918.

Predsednik.....George Stonich. Podpredsednik.....Stephen Kukar. Tajnik.....Jos. Klepec. 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill. Zapisnikar.....John Barbich. Blagajnik.....Anton Nemanich et. Bolniški načelnik.....Nick Jurjevich. Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki: John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Stublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolniški cele podpore in cele smrtnine.

To društvo ima že nad \$3,500.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolniške podpore članom (icam). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglaš pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej nas obiskati v naši mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2678, N. W. Phone 1113.

Slavnoznani

SLOVENSKI POP

proti žejni — najbolje sredstvo

Čim več ga pijete tembolj se ti priljubi

Poleg tega izdelujemo mnogo drugih sladkih pijač za okrepčilo.

BELO PIVO

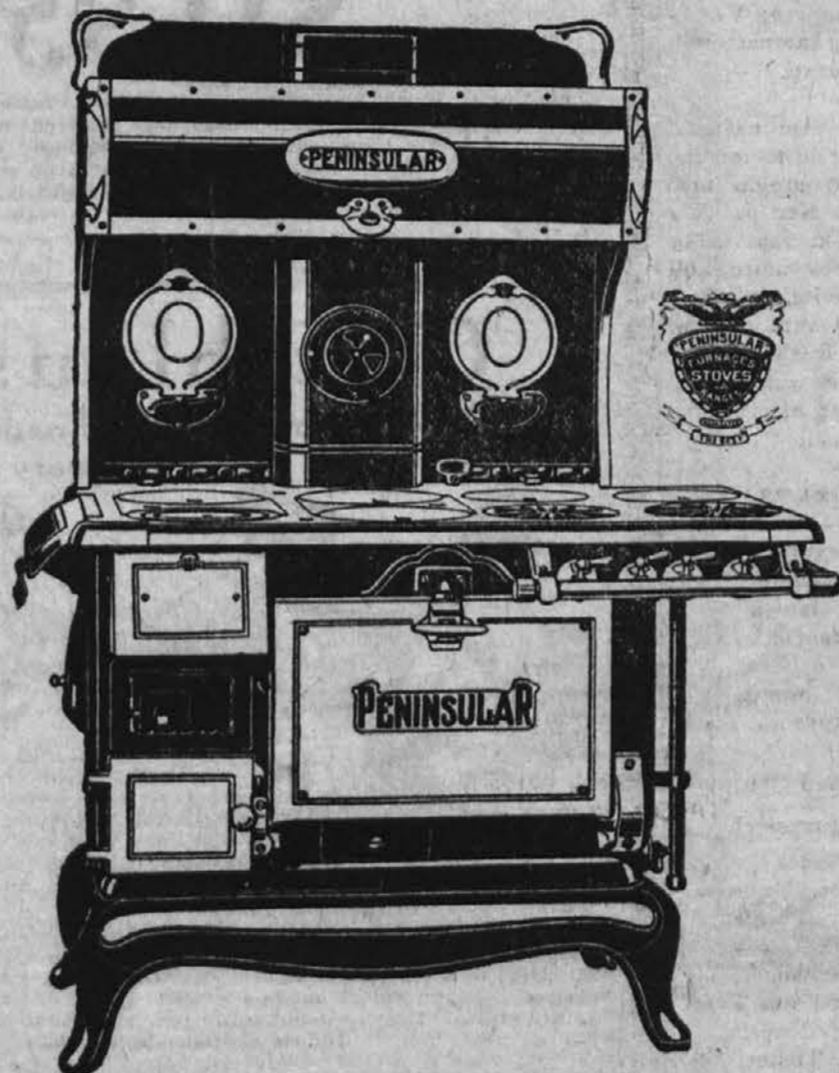
To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača trvdka.

Joliet Slovenic Bott. Co.

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480

913 N. Scott St. Joliet, Ill.

Peči za Gretje in Kuhinjo

Combination Coal in Gas kuhinjska peč kot slika \$75

Peč za gretje z mehkim ogljem \$14.50

Peči za kuhanje po \$30.00

Range za kuhanje po \$45.00

Kadar pridete v mesto, pridite k nam da vam pokažemo naše peči, ako kupite ali ne. Pridite gotovo.

THE EAGLE

"Joliet's Biggest and Best Furniure and Clothing Store."

406-08-10 N. Chicago St

Joliet, Ill.